

การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

นิติญาณรณ์ ศรีไพโร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

นิติญาภรณ์ ศรีไพโร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

SCHOOL ADMINISTRATION AND ORDINARY NATIONAL TEST (O-NET)
RESULT OF STUDENTS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE KHON KAEN

NITTIYAPRON SREEPAI

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULLFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2023

หัวข้อสารนิพนธ์ : การบริหารงานของสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบระดับชาติ
ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา : นิติญาภรณ์ ศรีไพโร
ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช : 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. อัครเดช นีละโยธิน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ. ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(ดร. อัครเดช นีละโยธิน)

กรรมการ

.....
(พระครูสุธีจรรย์วัฒน์, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ. ดร.)

กรรมการ

.....
(พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ. ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic : School Administration and Ordinary National Test Result of Students under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen
Student's Name : Nitiyapron Sreepai
Degree Sought : Master of Education
Program : Educational Administration
Anno Domini : 2023
Advisor : Dr. Akkharadet Neelayothin

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational Administration)

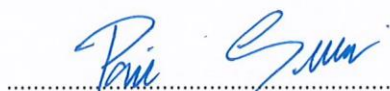
Dean Faculty of Education

(Phrakhrusriveerakhunsunthorn, Asst. Prof. Dr.)

Dissertation Committee:

Chairman

(Asst. Prof. Dr. Paisean Suwannoi)

Member (Advisor)

(Dr. Akkharadet Neelayothin)

Member

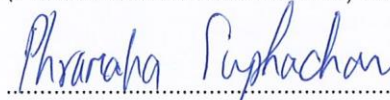
(Phrakhrusutheejarriyawat, Asst. Prof. Dr.)

Member

(Phrakhrudhammabhisamai, Asst. Prof. Dr.)

Member

(Phramaha Suphachai Suphakicco, Asst. Prof. Dr.)

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	: การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: นิติญาภรณ์ ศรีไพโร
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ชื่อสาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
พุทธศักราช	: 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. อัครเดช นิละโยธิน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับผลการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 84 คน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระดับชั้นมัธยม 3 และระดับชั้นมัธยม 6 โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ 3) การบริหารงานของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และรายด้านพบว่าระดับชั้น ม.3 ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กัน และระดับชั้น ม.6 พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

คำสำคัญ : การบริหารงานของสถานศึกษา, ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ABSTRACT

Thematic Topic : School Administration and Ordinary National Test (O-net)
Result of Students under the Secondary Educational
Service Area Office Khon Kaen

Student's Name : Nitiyapron Sreepai

Degree Sought : Master of Education

Program : Education Administration

Anno Domini : 2023

Advisor : Dr. Akkharadet Neelayothin

The purposes of this research were to investigate; 1) to study the performances of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen 2) to study the results of the Ordinary National Education Test (O-NET) of students under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, and 3) to find out the relationship between the performances of school administrators and O-NET results of students under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen, and the samples of this study were 420 school administrators and teacher. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient.

The findings revealed that: 1) The performances of school administrators at a high level 2) The O-NET results of students in Mathayomsuksa 3 student and Mathayomsuksa 6 student were at fair level, and 3) The performances of school administrators were correlated with O-NET result of students. When considering in each aspect, academic administration, budget management, general administration were Correlated with Mathayomsuksa 3 students' O-NET results and academic management, general administration were correlated with Mathayomsuksa 6 students' O-NET results.

Keywords: School Administration, O-NET, The Secondary Educational Service Area

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่ายผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณอธิการบดี และคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาตลอดหลักสูตร

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ท่านอาจารย์ดร.อัครเดช นีละโยธิน อาจารย์ที่ปรึกษา และ คณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย แนะนำความรู้แนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่อำนวยความสะดวก และเสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามรวมถึงให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นจริงทำให้งานสารนิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแต่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

นิติญาณรณ์ ศรีไพโร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การบริหารงานของสถานศึกษา.....	7
2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	7
2.1.2 แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา.....	8
2.1.3 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา.....	18
2.1.4 ขอบข่ายการบริหารจัดการในสถานศึกษา.....	20
2.2 ผลการทดสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน.....	34
2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	43
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	58
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	60
3.5 การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	64
4.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	65
4.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	68
4.5 ความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขั้น พื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	69
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	72
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2 อภิปรายผล.....	76
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	85
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	89
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ.....	95
ภาคผนวก จ ผลการการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครื่องมือ.....	104
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา.....	24
2.2	ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา.....	26
2.3	ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบการบริหารแผนงานและงบประมาณ.....	29
2.4	ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา.....	31
2.5	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของการบริหารงานของสถานศึกษา.....	33
2.6	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2564.....	51
2.7	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2564.....	51
3.1	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน 4 งาน).....	59
4.1	จำแนกร้อยละของกลุ่มเป้าหมายแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย.....	64
4.2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	65
4.3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	65
4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	66
4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	67
4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	68
4.7	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น.....	68
4.8	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ.....	69
4.9	การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานของนักเรียน.....	70

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	รูปแบบระบบชั้นพื้นฐานขององค์การ..... 16
2.2	ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา 25
2.3	ด้านการบริหารงานบุคคลของสถาน..... 28
2.4	ด้านการบริหารแผนและงบประมาณของสถานศึกษา..... 30
2.5	ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา..... 32
2.6	แผนภูมิแสดงผลค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น..... 41
2.7	แผนภูมิแสดงผลค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น..... 42
2.8	เกณฑ์การการวัดคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3..... 42
2.9	เกณฑ์การการวัดคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6..... 43
2.10	กรอบแนวคิดการวิจัย..... 57
5.1	สรุปผลระดับการบริหารงานของสถานศึกษา..... 75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ไปยังสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การบริหารงานในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพเป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญงอกงามของผู้เรียนที่มีต่อตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553; จำเริญ จิตรหลัง, 2561)

การบริหารงานของสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และการจัดสรร การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้ง คน เงิน เวลา มีระบบการควบคุมดูแลติดตามและการประเมินผลรวมทั้งการวินิจฉัย สั่งการ ที่มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในสถานศึกษา ได้แก่ วิโรจน์ สารรัตน์ (2548) และอังคณา ฉะนบุรี (2562, หน้า 10) ได้กล่าวถึงการบริหารงานในสถานศึกษาว่าเป็นกระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคลที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านต่าง ๆ มาใช้ให้คุ้มค่า เพื่อพัฒนาสมาชิกในองค์กรและส่งเสริมผู้รับบริการ ให้มีความรู้ความสามารถเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถใช้ทักษะชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย สอดคล้องกับ สมหมาย จันทร์เรือง (2560) และทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559) ที่กล่าวถึงแนวทางในการจัดการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นการบริหารงานตามลำดับขั้น ผู้บริหารหรือผู้นำจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมที่จะปฏิบัติตาม เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตอบสนองแผนกลยุทธ์ ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ได้จะต้องมีองค์กร หน่วยงาน แบบระบบราชการ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) จึงได้กำหนดให้การบริหารงานในสถานศึกษามีขอบข่ายงานสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติไว้ 4 งานหลัก คือ การบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นระบบสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้อย่างครอบคลุม

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ผู้ปกครอง สังคมและรัฐต้องการเห็นหลักฐานอันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษา นั่นคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษาต้นสังกัด หน่วยงานระดับชาติ ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนา

คุณภาพการศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนที่เกิดตามสภาพจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้นำตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ไปใช้ในการออกแบบข้อสอบในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทำการจัดสอบและออกแบบข้อสอบในรูปแบบที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือในการตัดสินระดับคุณภาพของการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2553; พรธิดา พูลถาวร 2560) สอดคล้องกับ อภิวัฒน์ แสนคุ้ม (2561) และ มะลิวรรณ รัชังทอง (2561) ที่ได้กล่าวถึงผลการทดสอบทางการเรียนรู้ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ว่าเป็นตัวชี้วัดทางการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย เพราะเป็นสิ่งรับประกันการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อม มีศักยภาพสู่การพัฒนา ในด้านต่าง ๆ นำไปสู่ความสำเร็จของการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งการกำหนดให้นักเรียนต้องสอบ O-NET ใน 5 วิชาหลักเป็นผลคะแนนที่จะสะท้อนผลการทดสอบทางการเรียนของนักเรียนว่ามีค่าเฉลี่ยสูงหรือต่ำสะท้อนจากผลการทดสอบในสภาพจริง เป็นการประเมินคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการบริหารงานสถานศึกษาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิรูปการศึกษาได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายปฏิรูประบบราชการ โดยแบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละจังหวัดครอบคลุมอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 ว่าด้วยการยืดหยุ่นในการจัดตั้ง ยุบเลิก และบริหารจัดการ ซึ่งเน้นการกำกับดูแล ส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงมีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่ของแต่ละจังหวัด

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จึงมีบทบาทหน้าที่ในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นไปตามนโยบายวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน มีระบบการจัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทางสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้มีการกำหนดนโยบายแผนการปฏิบัติราชการ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ไว้นโยบายยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน จุดเน้นพิเศษ ระบุไว้ในข้อที่ 4 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) อยู่ในระดับ Top 10 ของประเทศ ตามแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 (สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2563) การพัฒนาและยกระดับผลการทดสอบคุณภาพทางการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากล โดยใช้ผลคะแนนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาของนักเรียนไทย อย่างไรก็ตามแผนงานการวางระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม้ว่าจะมีการประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมีการปรับปรุง แก้ไขหลายครั้งและมีขั้นตอนตามลำดับคำสั่งจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่างที่เป็นระบบแต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษา ที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงบทบาทของครูผู้สอนจากผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์ จะเห็นได้จากระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น รายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 49.12 รายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 30.31 รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 23.68 รายวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 30.63 มีค่าเฉลี่ยในปีการศึกษา 2564 ระดับ 33.44 ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 37.06 ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ยังต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่ -3.62 และระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น รายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 44.81 รายวิชาสังคมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 35.58 รายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 24.36 รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 19.98 รายวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 27.71 มีค่าเฉลี่ยรวมในปีการศึกษา 2564 ระดับ 30.49 ค่าเฉลี่ยรวมระดับประเทศ 31.75 ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ยังต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่ -1.26 นั้นแสดงให้เห็นว่ายังไม่สามารถติด Top 10 ของประเทศ ตามแผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2563)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนนครขอนแก่น อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงสนใจทำการวิจัย เรื่องการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ดังนี้ 1) เพื่อหาระดับผลการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อยู่ในระดับใด

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับใด

1.2.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอยู่ในระดับใด

1.2.3 การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.2 เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจที่หาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบการบริหารงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันในการบริหารงาน 4 กลุ่มงานของสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กันกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-net) อยู่ในระดับใด โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมหลายแบบ (Multiple Methods) ได้แก่ การศึกษาเอกสารรายงาน (Documentary Research) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Qualitative Data Collection) และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Collection) ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน 4 กลุ่มงาน 84 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกออกเป็นผู้บริหาร จำนวน 84 คน หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน จำนวน 336 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 420 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิเคราะห์ระบบการบริหารงาน 4 กลุ่มงานในสถานศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน จำแนกระบบการบริหารงาน ได้ดังนี้

- 1) การบริหารวิชาการ
- 2) การบริหารงานบุคคล
- 3) การบริหารงบประมาณ

4) การบริหารทั่วไป

1.5.3 ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษาใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารงานของสถานศึกษามีขอบข่ายการปฏิบัติงาน 4 กลุ่มงาน ดังนี้ 1. การบริหารวิชาการ 2. การบริหารงานบุคคล 3. การบริหารงบประมาณ 4. การบริหารทั่วไป ตัวแปรตาม คือ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564

1.5.4 ขอบเขตระยะเวลา

ศึกษาผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการระดมความรู้ความสามารถในการวางแผน การจัดการ การควบคุมติดตามและการประเมินผล รวมถึงการระดมทรัพยากร ในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสมาชิกในองค์กรรวมทั้งผู้รับบริการทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเป็นคนเก่งและคนดีมีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน

1.6.2 การบริหารงานของสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงาน 4 ฝ่ายภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้แก่

1) การบริหารวิชาการ หมายถึง การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดผลและประเมินผลติดตามนิเทศและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2) การบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอนเพื่อสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมโดยมีระเบียบวินัยทางราชการ

3) การบริหารงบประมาณ หมายถึง จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตามงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัสดุและสินทรัพย์ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4) การบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ เพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการและการร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.6.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียน หมายถึง ผลการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยข้อสอบกลาง (O-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหารได้แนวทางในการพัฒนาการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

1.7.2 ได้แนวทางในการพัฒนา 4 กลุ่มงานในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา วารสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารงานของสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.1.2 แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

2.1.3 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 ขอบข่ายการบริหารจัดการในสถานศึกษา

2.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

2.2.1 ความหมายของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

2.2.3 การยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

2.2.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3.1 การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารงานของสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการของผู้บริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยความหมายของการบริหารสถานศึกษาได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาดังต่อไปนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานด้วยบุคคลและทรัพยากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ที่อาศัยการระดมความรู้ความสามารถในการวางแผน การจัดการ การควบคุมติดตามและการประเมินผลรวมทั้งการวินิจฉัย สั่งการ และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา การบริหารธุรกิจทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548; อังคณา จะนะบุรณ์, 2562, หน้า10; กู๊ด (Good. 1973))

การบริหารสถานศึกษาเป็นการระดมทรัพยากร และใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรม การสืบสวนทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้ง คน เงิน เวลาและ ทรัพยากรอื่นเพื่อพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถเป็นคน เก่งและคนดีมีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2548, หน้า 41; ทวีวัฒน์ อินทร ประเสริฐ, 2559)

การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็น กระบวนการโดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ จะต้องสามารถนำองค์กรไปในทิศทางที่ดี ต้องมีการกำหนดแผนงานไว้อย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอน การดำเนินการตามแผนงานอย่างชัดเจน โดยพึงพิงงบประมาณจากรัฐด้วยความประหยัด ถ้าระบบ บริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น สำคัญ (ประสิทธิ์ วาจาสิทธิ์, 2560; สิริปัญญา ศิริประโคน, 2561)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า เป็นกระบวนการ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการระดมความรู้ ความสามารถในการวางแผน การจัดการ การควบคุมติดตามและการประเมินผล รวมถึงการระดม ทรัพยากร ในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาสมาชิกในองค์กร รวมทั้งผู้รับบริการทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเป็นคนเก่งและคนดีมีคุณภาพตามที่สังคม ต้องการ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้มีความ เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน

2.1.2 แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ที่ ผ่านการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ และเป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติ กรรมการบริหารองค์กรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีดังต่อไปนี้

1) ทฤษฎีการบริหารแบบราชการ (Bureaucratic Management)

ทฤษฎีการบริหารแบบราชการมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้แสดงทัศนะ หลายท่าน ได้แก่ สมหมาย จันทรเรือง (2560) กล่าวถึงทฤษฎีองค์การแบบราชการ ว่า เป็นทฤษฎีที่ แมกซ์ เว เบอร์ (Max Weber) นักสังคมวิทยา ชาวเยอรมันเป็นผู้คิดค้นขึ้นตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยมีความเชื่อว่า ประสิทธิภาพของผู้นำหรือผู้บริหารงานจะเกิดขึ้นได้ ขึ้นอยู่กับการมีผู้ใต้บังคับบัญชาที่ยินยอมจะปฏิบัติตาม และจะต้องมีระบบการบริหารมาดำเนินการให้คำสั่งมีผลให้บังคับได้ เรียกว่า การบริหารระบบราชการ(Bureaucracy) หลักและแนวคิดระบบราชการ ประกอบด้วยโครงสร้าง พื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่

1. ลำดับชั้น (Hierarchy)

การบริหารที่มีลำดับขั้น จะทำให้ระบบการสั่งการและการควบคุมมีความรัดกุม ซึ่งมีความเหมาะสมในช่วงศตวรรษที่ 19-20 การบริหารเน้นกฎหมายและขั้นตอนทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อสถานการณ์โลกเปลี่ยนไปการบริหารก็เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ในปัจจุบันต้องการความรวดเร็วและลดขั้นตอนให้มากที่สุด แต่ในองค์กรขนาดใหญ่ที่ใช้ระบบราชการ มีคนจำนวนมากและมากกว่าครึ่งจะอยู่ในตำแหน่งระดับบริหาร หัวหน้างาน การจะอนุมัติโครงการสำคัญต้องมีหลายขั้นตอนและต้องให้ผู้มีอำนาจเซ็นอนุมัติหลายคน และยังมีกฎเกณฑ์มากมายส่วนพนักงาน (ข้าราชการ) ระดับล่างจำนวนมาก ทั้งหมดมีหน้าที่ทำงานเอกสาร โดยการตรวจบันทึกของผู้อื่นแล้วเขียนบันทึกส่งให้เจ้านาย อย่างไรก็ตาม การที่ผู้นำคิดว่า วิธีการบริหารองค์กรขนาดใหญ่ คือ เผด็จการ ถือเป็นความเชื่อที่ผิด เพราะผู้บริหารสูงสุดไม่สามารถรู้คำตอบได้ทุกเรื่อง แต่ควรมองหาคำตอบที่ดีและเหมาะสมจากผู้อื่นด้วย ดังนั้นการลดขั้นตอน ลดลำดับขั้นของการสั่งการ ในขณะที่เดียวกันก็รักษาความสามารถในการควบคุมที่จำเป็นไว้ โดยการตัดขั้นตอนของผู้บริหารที่ไม่เพิ่มมูลค่าให้กับงานออก เพื่อจัดองค์การเป็นแนวราบมากขึ้น และทำให้คนที่ทำงานในระดับรอง ๆ ลงมาสามารถควบคุมดูแลและรับผิดชอบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของตนเอง

2. ความสำนึกแห่งความรับผิดชอบ (Responsibility)

ความรับผิดชอบหมายถึง การรับผิดชอบต่อการกระทำใด ๆ ที่ (Responsibility) ตนได้กระทำลงไปเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องมีความสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน และมีความพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบโดยผู้บังคับบัญชาอยู่ตลอดเวลาด้วย

3. หลักแห่งความสมเหตุสมผล (Rationality)

ความถูกต้องเหมาะสมของแนวปฏิบัติที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล (Effective) การทำงานหรือการดำเนินการใด ๆ ที่สามารถประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ความสามารถในการที่จะใช้ทรัพยากรบริหารต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เวลาไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานนั้นได้มากที่สุด แนวทางที่จะนำไปสู่ความสมเหตุสมผลหรือประสิทธิภาพมีการกำหนดระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน ขึ้นมาไว้อย่างชัดเจนในรูปแบบของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การ Weber ให้มีความสำคัญกับกระบวนการทำงาน (work process) ว่ามีความสำคัญต่อการที่จะทำให้งานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ (work outcome) เพราะวิธีการทำงานแสดงให้เห็นว่า จะทำงานอย่างไร (how to) โดยวิธีการใดจึงทำให้งานสำเร็จมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2548 : 19) ที่กล่าวถึงแนวคิดของ แมกซ์ เวเบอร์ ว่า การที่ผู้บริหารจะให้กลุ่มบุคคลร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีขึ้นจะต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานแบบ “ระบบราชการ” การจัดองค์การให้มีการลดหลั่นในการบังคับบัญชา มีกฎเกณฑ์กำหนดการปฏิบัติงาน มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง และมีการเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณวุฒิ และความสามารถเป็นสำคัญแนวคิดของแมกซ์ เวเบอร์ จึงได้กลายเป็นทฤษฎีองค์การหรือการบริหารแบบระบบราชการขึ้นการบริหารราชการในปัจจุบัน มีรากฐานมาจากทฤษฎีองค์การขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

1.1 การแบ่งงานตามแนวราบ เพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง

1.2 การแบ่งงานตามแนวตั้งหรือสายการบังคับบัญชา เพื่อควบคุมงานตามแนวนราบให้ถูกต้อง และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคอยควบคุมให้การปฏิบัติงานได้ประโยชน์ตรงตามเป้าหมายหลักขององค์การ

1.3 การปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณลักษณะ เพื่อการปฏิบัติที่แน่นอนชัดเจน แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ปฏิบัติงานก็สามารถปฏิบัติงานได้ทันที

1.4 ยึดมั่นในกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติในแบบแผนเดียวกัน

1.5 การเลื่อนตำแหน่งยึดหลักความอาวุโสและความสามารถ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจรวมทั้งเป็นหลักประกันแก่ผู้ปฏิบัติงานว่าจะได้เลื่อนระดับสูงขึ้นเมื่อเป็นผู้อาวุโสและมีความสามารถ

1.6 แยกผลประโยชน์ส่วนตัวออกจากผลประโยชน์ขององค์การ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารแบบราชการหมายถึงการบริหารงานตามลำดับชั้นตามแนวตั้งหรือสายการบังคับบัญชา และตามแนวนราบ เพื่อให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่างมีการกำหนดระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน ขึ้นมาไว้อย่างชัดเจนในรูปของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

2) ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)

ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ ได้แก่ สมบัติ กุสุมาวลี (2554) กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ที่เฟรดริก วินสโลว์ เทย์เลอร์” (Fredrick Winslow Taylor, 1856-1915) วิศวกรจักรกล ได้คิดค้นทฤษฎีนี้ขึ้นมา โดยเทย์เลอร์ (Taylor) เชื่อว่าเป็นการบริหารจัดการที่มีระเบียบ แนวปฏิบัติต้องสามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และสิ่งที่เน้นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จะเกิดขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลนำมาสังเคราะห์ วิเคราะห์ จนเกิดเป็นตัวแบบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่สามารถนำไปเผยแพร่ต่อไปได้ วิธีนี้จะทำให้การบริหารจัดการ กลายเป็นวิชาชีพที่มีความเป็นระเบียบอย่างแท้จริง แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการของเทย์เลอร์ ประการแรกคือมุ่งให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพของการบริหารจัดการ หัวใจสำคัญอยู่ที่การสร้าง “ความเป็นวิชาชีพ” (professionalism) ให้แก่การบริหาร จัดการ ประการที่ 2 ที่เทย์เลอร์มุ่งให้ความสำคัญก็คือ การปรับปรุง เพิ่มพูนผลิตภาพของแรงงาน หัวใจสำคัญของประการนี้ ก็คือ “ความมีประสิทธิภาพ” (efficiency) เทย์เลอร์เชื่อว่าในทุก ๆ กิจกรรม ทุก ๆ การทำงานจะต้องมีวิธีการทำงานที่ดีที่สุดวิธีเดียว (one best way) อยู่เสมอและเราต้องหามันให้พบ สอดคล้องกับ นพปฎล สุนทรนนท์ (2547 หน้า 15) กล่าวถึงทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ ว่าเป็นทฤษฎีดั้งเดิมหรือที่เรียกว่าทฤษฎีคลาสสิก (Classical Theory) ที่มีความสำคัญและเป็นแนวความคิด ในการบริหารงานที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วโลก โดยเฉพาะในวงการอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นแนวคิดที่กำหนดหลักเกณฑ์การทำงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถวัดและอธิบายได้ จึงทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้มีข้อวิจารณ์ที่ไม่ให้ความสำคัญกับ “คน” ในองค์การ เทย์เลอร์ พยายามสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมขึ้นมาเป็นครั้งแรก อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

นอกจากนี้ เทย์เลอร์ (Taylor) ยังแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของคณงานอย่างตรงไปตรงมา โดยเห็นว่า หากปล่อยให้ทุกคนทำงานตามสบายแล้วคณงานมักจะไม่ทำงาน จึงได้ใช้หลักการจ่ายค่าจ้างตามผลงานเข้ามาแก้ไขปัญหา เทย์เลอร์มีทัศนคติต่อคนในด้านลบ โดยเขาเชื่อว่าคนมีความเกียจคร้านโดยธรรมชาติ และเขาเกรงว่าหากคณงานต้องมาทำงาน ร่วมกัน ก็จะเกิดการติดต่อสื่อสารกันจนสร้างบรรทัดฐานและความ คาดหวังในทางลบร่วมกัน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดบรรทัดฐาน และมาตรฐานที่ไม่ดีเช่นนี้ จึงต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้คณงานแต่ละคนได้มา รวมตัวกันสร้างบรรทัดฐานเหล่านั้น ดังนั้น จึงถือเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่จะต้องแบ่งแยกคณงานออกจากกันและผู้บริหารนั่นเองที่จะต้อง เป็นผู้สร้างบรรทัดฐานและมาตรฐานที่เอื้อต่อประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพขององค์การ เทย์เลอร์ ยังเป็นผู้ที่ไม่เชื่อในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจจากด้าน ในของมนุษย์ (intrinsic rewards) เช่น การพัฒนาให้คนมีความสุขหรือ มีความรักความผูกพันในงานและองค์การ ฯลฯ เนื่องจากเขาเชื่อว่าการ ที่คณงานขยันทำงานก็เพราะองค์การมีสิ่งตอบแทนให้อย่างเป็นรูปธรรมเช่น เงินเดือน โบนัส เป็นต้น ดังนั้น ถ้าองค์การอยากให้คณงานใช้แรงงาน ทุ่มเททำงานอย่างเต็มที่สม่ำเสมอ องค์การก็จะต้อง จัดสรรสิ่งตอบแทนที่ เป็นวัตถุให้เป็นการตอบแทน

แนวคิดของเทย์เลอร์ มีหลักการ ที่สำคัญ 4 ประการ

1. ทดแทนวิธีการทำงานแบบเดิมไปสู่หลักการที่เป็น วิทยาศาสตร์ (replace) จากเดิมที่ใช้ หลักการทำงานและวิธีการบริหาร จัดการแบบไร้หลักการ (rule-of-thumb methods) ไปเป็น หลักการทำงานและบริหารจัดการที่สามารถพิสูจน์ได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ดังนั้น จึงต้องมีการ วิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบในกระบวนการ การใช้แรงงาน (labor process) รวมถึงกำหนดกฎการ เคลื่อนไหว (motion) ที่เหมาะสมสำหรับคณงานแต่ละคน แล้วสร้างขึ้นมาให้มีสภาพการ ทำงานที่มีความเป็นมาตรฐาน (standardization)

2. การฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ (systematically train) นั่นคือ มีการฝึกอบรมในการ ทำงานให้แก่บุคลากรอย่างเป็นระบบ แทนที่จะ ปล่อยให้พวกเขาเรียนรู้แบบเดิมคือทำงานไปเรียนรู้ไป กันเองตาม ประสบการณ์ของแต่ละคน หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นการ “เรียนรู้ตาม ยถากรรม”

3. มีการจัดทำ (provide) คู่มือหรือกระบวนการทำงานอย่าง ละเอียด (detailed instruction) ให้กับคณงาน อีกทั้งมีการควบคุมบังคับบัญชา (supervision) การทำงานและผลการ ทำงานของพวกเขาอย่าง เอาจริงเอาจัง

4. มีการแบ่งแยก (divide) การทำงานอย่างชัดเจนระหว่างงาน ของ “ผู้บริหาร” (ซึ่งมี บทบาทในเชิงการวางแผนการทำงานอย่างเป็น วิทยาศาสตร์) กับ “คณงาน” (ซึ่งมีหน้าที่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย)

ดังนั้นหากเราจะนำทฤษฎีนี้มาใช้เราต้องนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของ องค์การนั้น ๆ เป็นสำคัญ และควรนำหลักการบริหารเพื่อการเพิ่มผลผลิต ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ใช้ แพร่หลายไปทั่วโลก ซึ่งได้อาศัยหลักการของทฤษฎีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานในการ อธิบายและเป็นเทคนิคที่สำคัญในการผลักดันการเพิ่มผลผลิตควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ได้ทั้งคุณภาพของงานและคุณภาพชีวิตการทำงานไปพร้อม ๆ กัน

3) ทฤษฎีการบริหารจัดการ (Administrative Management)

ทฤษฎีการบริหารจัดการเป็นทฤษฎีของฟายอล (Fayol) ที่เป็นนักบริหารและเป็นนักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศส ได้คิดทฤษฎีการบริหารจัดการขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1916 โดยเน้นถึงเกณฑ์การบริหารที่เป็นสากลจะนำไปใช้กับการบริหารทุกอย่างได้อย่างกว้างขวาง เขาได้ตีความหมายของการบริหารว่า มีส่วนประกอบของปัจจัย 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือ POCCC นอกจากนี้ ฟายอล ยังได้กำหนดองค์ประกอบหรือหลักเกณฑ์ทางการบริหาร (Principles of Management) 14 ข้อ ได้แก่

การแบ่งงานกันทำ (Division of work) หมายถึงการทำงานโดยพนักงานแบ่งงานตามความสามารถในลักษณะงานเฉพาะด้านตามที่ได้รับมอบหมาย

1. กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and responsibility) หมายถึง ภาระ หน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์การทำงาน หรือเชี่ยวชาญในด้านนั้น

2. กฎระเบียบข้อบังคับ (Discipline) หมายถึง ข้อตกลง ข้อบังคับในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเกิดจากการยอมรับแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน และละเว้นการกระทำที่เป็นข้อห้าม

3. เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) หมายถึง การให้สมาชิกรับฟังคำสั่งและการมอบหมายหน้าที่จากผู้นำเพียงคนเดียว

4. มีเอกภาพในการทำงาน (Unity of direction) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกทุกคน และทุกหน่วยงานเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยมีทิศทางและเป้าหมายเดียวกันไม่แตกต่างกัน เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการขององค์การ

5. ผลประโยชน์ขององค์การคือผลประโยชน์ของสมาชิก (Subordination of individual interests to the general interests) หมายความว่า การปฏิบัติงานในองค์การนั้นผลประโยชน์ที่องค์การจะได้รับต่อสมาชิกเช่นกัน ดังนั้นผลประโยชน์ของส่วนรวมต้องมาก่อนผลประโยชน์ส่วนตัว

6. การให้ค่าตอบแทน (Remuneration) หมายถึงการให้ค่าตอบแทนที่เป็นผลประโยชน์ต่อทุกฝ่ายและทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ

7. การรวมอำนาจ (Centralization) หมายถึงการรวมอำนาจในการสั่งการให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ จากศูนย์กลางในบางกรณีแต่ในบางกรณีควรใช้การกระจายอำนาจในการสั่งการไปยังสมาชิก

8. สายการบังคับบัญชา (Scalar chain) หมายถึงการสั่งการจากอำนาจสูงสุดลงมายังต่ำสุดในการสั่งการมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ และรายงานผลปฏิบัติงาน

9. ระเบียบวินัย (Order) หมายถึง การกำหนดข้อบังคับระเบียบในการปฏิบัติงานเพื่อให้สมาชิกยึดปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน การปฏิบัติงานต้องเป็นระเบียบและเป็นระบบ

10. ความเสมอภาค (Equity) การถูกต้องเป็นธรรม มีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มีอำนาจ กับสมาชิก

11. ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of tenure of personnel) หมายถึง การปฏิบัติงานที่มีความมั่นคงในด้านของการจ้างงาน ไม่ทำให้เกิดอัตราการหมุนเวียนของสมาชิก มีความมั่นคง มีความก้าวหน้าในอาชีพ

12. ความคิดริเริ่ม (Initiative) หมายถึงการส่งเสริมให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน กล้านำเสนอแนวคิดในการปฏิบัติงาน

13. ความสามัคคี (Esprit de corps) หมายถึงความร่วมมือประสานงานกันในองค์การให้มีความสามัคคีทำให้องค์การมีความแข็งแกร่งสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม

ต่อมาในปี ค.ศ. 1973 Luther Gulick และ Lyndall Urwick ได้พัฒนาแนวความคิดหลักการทางบริหารออกเป็น 7 ประการ เรียกว่า POSDCoRB ประกอบด้วย 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) 4. การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) 5. การประสานงาน (Co-ordination) 6. การรายงาน (Reporting) 7. การงบประมาณ (Budgeting) นอกจากนี้ยังมีหลักเกณฑ์ในการบริหาร 6 ประการ ได้แก่

1. หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) คืออำนาจที่จะควบคุมสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นของผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว

2. หลักการใช้ที่ปรึกษา (Use of staff) คือ ควรมีฝ่ายงานด้านวิชาการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาด้านข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงาน

3. หลักการจัดแบ่งส่วนงานในองค์การ (Departmentation) คือ การจัดแบ่งส่วนงานจะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ กระบวนการของงาน บุคคลและสถานที่

4. หลักอำนาจและหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงาน จะต้องสอดคล้องกับระดับความรับผิดชอบตามตำแหน่งงานนั้น

5. หลักช่วงกว้างของการบังคับบัญชา (Span of control) คือ จำนวนผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของหัวหน้าคนหนึ่ง ๆ

6. หลักการบรรจุคนให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์การ (Fitting people to the Organization structure) คือ การบรรจุคน ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของงานตามโครงสร้างขององค์การนั้น ๆ

หลักการทฤษฎีการบริหารจัดการเป็นแขนงหนึ่งหลักการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ ที่คำนึงถึงความเป็นมนุษย์มากขึ้น (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2554) คือเน้นถึงวิธีการทำงานที่ดีที่สุดและเอาใจใส่ในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ต่างกันตรงการบริหารงานแบบการบริหารจัดการเน้นการทำงานของผู้บังคับบัญชา ส่วนการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์เน้นที่การทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้าผู้บริหารนำเอาทฤษฎีทั้งสองประเภทมาใช้ควบคู่กัน โดยเน้นการทำงานทั้งของผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาจะช่วยให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้ราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

4) ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Management)

การบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การบริหารงานตามหลักพฤติกรรม ได้รับความสนใจอย่างจริงจังเมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 นักจิตวิทยานักมานุษยวิทยาและนักสังคมวิทยา ได้ให้ความสนใจในการทำงานของคนงานในด้านต่าง ๆ และเชื่อว่าคนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานกว่าวิธีการจัดการ เพราะคนมีชีวิตจิตใจเคลื่อนไหว

เปลี่ยนแปลงได้ ต้องการขวัญและกำลังใจในการทำงาน การที่คนจะทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ นักทฤษฎีกลุ่มนี้จึงได้ศึกษาคนมากกว่าการจัดการ การบริหารตามหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ได้รับการยกย่องมาก การศึกษาฮอธอร์น (Hawthorn Studies) ซึ่งทำการศึกษาที่โรงงานฮอธอร์น (Hawthorn Plant) ใกล้เมืองชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา คือต้นกำเนิดของทฤษฎีนี้ โดยผู้ทำการศึกษาคือ เมโย (Mayo) และคณะ การศึกษาทดลองครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การศึกษา สภาพการทำงาน การสัมภาษณ์ และการสังเกต แต่การศึกษาที่เกิดประโยชน์มาก ได้แก่ การศึกษาสภาพการทำงานเพราะทำให้ทราบความจริงเกี่ยวกับคนงาน 5 ประการ คือ (ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. ออนไลน์ : 2557)

- 1) คนเป็นสิ่งมีชีวิต มีจิตใจ และต้องการขวัญกำลังใจในการทำงาน
- 2) ปริมาณการทำงานของคน มิได้ขึ้นอยู่กับสภาพทางกายเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถทางสังคมด้วย
- 3) รางวัลทางจิตใจมีผลกระทบในการทำงานและให้ความสุขในการทำงานมากกว่ารางวัลทางสินทรัพย์ โดยเฉพาะพนักงานชั้นสูง
- 4) การแบ่งการทำงานตามลักษณะเฉพาะมิใช่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเสมอ
- 5) คนงานจะไม่มีปฏิริยาสนองตอบเป็นส่วนบุคคล หากแต่จะสนองตอบในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

5) ทฤษฎีระบบ (System Theory)

การศึกษาถึงองค์การโดยเน้นเฉพาะโครงสร้างตามแนวคิดของนักวิชาการกลุ่มการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์หรือเน้นเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ย่อมมีปัญหาเพราะไม่ครอบคลุมพฤติกรรมทุกส่วนขององค์การทั้งระบบทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมทุกส่วนขององค์การได้ทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ทฤษฎีนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานเป็นอย่างมาก การนำเอาแนวคิดของวิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการบริหารด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบันองค์การมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อนมากขึ้นจึงยากที่จะพิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์การโดยให้ครอบคลุมได้หมดทุกแง่มุม ลัดวิก วอน เบอธาลานฟี (Ludwig Von Bertalanffy) ซึ่งเป็นนักชีววิทยา ได้ศึกษาพฤติกรรมองค์การ และพบว่าองค์การเป็นระบบสังคมซึ่งเป็นระบบใหญ่ จึงต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา เมื่อองค์การเป็นระบบเปิด จึงย่อมมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นระบบมีความเกี่ยวพันต่อกันหลายด้าน หลายระดับและส่วนต่าง ๆ ขององค์การก็เป็นส่วนสำคัญเท่า ๆ กับตัวขององค์การเอง ดังนั้นทฤษฎีระบบจะรวมเอาระบบย่อยทุกชนิดทั้งทางด้านชีวภาพ กายภาพ พฤติกรรม ความคิดเกี่ยวกับการควบคุมโครงสร้างเป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติงานไว้ด้วยกัน วิธีระบบหรือวิธีการระบบ (Systems Approach) หมายถึงกระบวนการที่ทำให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อผลลัพธ์ที่กำหนดซึ่งอยู่บนพื้นฐานหลักการความต้องการเป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ปัญหาเชิงตรรกวิทยา

ทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic Systems Theory) ขององค์การ มี 5 ส่วน คือ ปัจจัยป้อน กระบวนการแปรรูป ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อม

1) ปัจจัยป้อน (Inputs) คือทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เงิน หรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิตหรือการบริการ

2) กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) จากการใช้เทคโนโลยีและหน้าที่ในทางการบริหารตัวป้อน นำไปสู่กระบวนการแปรรูป ในโรงเรียนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นส่วนหนึ่งของการแปรรูปหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองที่มีการศึกษา ซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมต่อไป

3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์การ องค์การทางการศึกษา ผลิต และแจกจ่ายความรู้

4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ สารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการขององค์การ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกตัวป้อนระหว่างวงจรต่อไป ข้อสารสนเทศเช่นนี้อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ทั้งในกระบวนการแปรรูปและผลผลิตในอนาคต

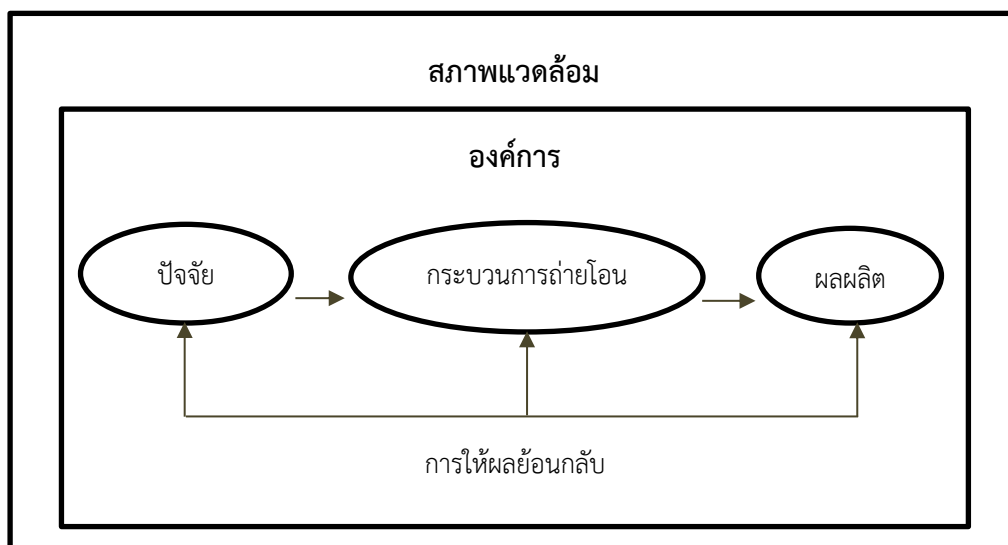
5) สภาพแวดล้อม (Environment) สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์การ ได้แก่ แรงผลักดัน (Forces) ทั้งด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มาปะทะกับองค์การ ดังนั้นการสร้างกรอบแนวคิดให้องค์การเป็นระบบเปิด (Open System) จึงเป็นแนวคิดรวบยอดที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของทฤษฎีระบบองค์การที่เป็นโรงเรียนหรือสถานศึกษาทั้งหมดเป็นระบบเปิด (จุริรา เรือนเหมย, ออนไลน์: 2554)

ทฤษฎีระบบประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ตัวป้อน (Input) ตัวป้อนคือ สิ่งต่าง ๆ ที่ระบบนำจากสภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบเข้ามา ตัวป้อนจำแนกได้หลายประเภทได้แก่ ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ พนักงาน ทรัพยากรวัตถุ เช่น วัสดุครุภัณฑ์ ทรัพยากรการเงิน เช่น งบประมาณ ทุนการศึกษา และสารสนเทศ นโยบายของผู้บริหาร ระเบียบและข้อบังคับ

2. กระบวนการแปรสภาพ (Transformation process) เมื่อนำตัวป้อนเข้าสู่ระบบแล้ว จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตัวป้อนให้เป็นผลผลิต กระบวนการเปลี่ยนแปลงตัวป้อนให้เป็นผลผลิตมีหลายกระบวนการที่สำคัญได้แก่ การจัดโครงสร้างองค์การ การตัดสินใจ การวางแผน การควบคุม นโยบายขององค์การ กฎระเบียบ กระบวนการผลิต กระบวนการให้บริการ เป็นต้น

3. ผลผลิต (Output) คือ สิ่งที่ระบบผลิตแล้วส่งออกสู่สภาพแวดล้อม ผลผลิตมีสองประเภท คือ 1) ผลผลิตที่ตรงตามวัตถุประสงค์ และ 2) ผลผลิตที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ผลผลิตที่ตรงตามวัตถุประสงค์เป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นตามความมุ่งหมายของระบบ เช่น โรงงานผลิตรองเท้ามีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตรองเท้า รองเท้าที่ผลิตออกมาเป็นผลผลิตที่ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่ในภาวะเดียวกันก็มีผลผลิตที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เกิดขึ้นจากโรงงาน เช่น เสียงรบกวน มลพิษที่เกิดขึ้น เป็นต้น ผลผลิตที่ตรงตามวัตถุประสงค์แบ่งเป็นสองประเภทคือ ความสำเร็จตาม 1) วัตถุประสงค์ และ 2) ความพึงพอใจในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของระบบ การควบคุมเป็นสิ่งสำคัญเครื่องมือการควบคุมระบบก็คือ ผลย้อนกลับ ผลย้อนกลับเป็นดัชนีบอกว่าผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลย้อนกลับทางบวกเป็นตัวบ่งชี้ว่า ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลย้อนกลับทางลบเป็นตัวบ่งชี้ว่าผลผลิตไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผลย้อนกลับนี้จะกลายเป็นตัวป้อนเข้าสู่ระบบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ดังแสดงตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบระบบขั้นพื้นฐานขององค์การ

ที่มา: ศิริพงษ์ เสภาภาน (2556)

6) ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory)

ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์นั้นเป็นแนวคิดการบริหารจัดการที่ปฏิบัติซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือเป็นแนวคิดซึ่งเป็นทางเลือกของผู้นำในการกำหนดโครงสร้างและระบบควบคุมองค์การ โดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์การหรือเป็นวิธีการที่กล่าวมาองค์การที่มีลักษณะแตกต่างกันซึ่งต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และต้องใช้วิธีการจัดการที่แตกต่างกันด้วย ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์เป็นการประสมประสานแนวคิดในการบริหารจัดการที่สำคัญ 4 ประการคือ

1) แนวคิดแบบดั้งเดิม 2) แนวคิดเชิงพฤติกรรม 3) แนวคิดเชิงปริมาณ และ 4) แนวคิดเชิงระบบ

ทฤษฎีองค์การตามสถานการณ์ เริ่มมีบทบาทประมาณปลายปี ค.ศ. 1960 เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากความคิดอิสระ ที่ว่าองค์การที่เหมาะสมที่สุดควรจะเป็นองค์การที่มีโครงสร้างและระบบที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และสภาพความเป็นจริงขององค์การ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการศึกษาสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของมนุษย์ (Humanistic Environment) ทฤษฎีตามสถานการณ์และกรณีนี้มีอิสระมาก โดยมีสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวแปรและเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดรูปแบบกฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผน มีลักษณะเป็นเหตุเป็นผลและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงสภาพแวดล้อม เป้าหมายขององค์การ โดยส่วนรวมและเป้าหมายของทุกคนในองค์การ โดยมีข้อสมมติฐานว่าองค์การที่เหมาะสมที่สุดคือ องค์การที่มีโครงสร้างและรูปแบบที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมนั้น ๆ ซึ่งรวมถึงสภาพภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ การสนับสนุน และความต้องการของสมาชิกในองค์การนั้นด้วย

การบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) ในปี 1967 เฟรด ฟิดเลอร์ (Fred E. Fiedler) ได้เสนอแนวความคิดการบริหารเชิงสถานการณ์หรือทฤษฎีปฏิบัติการ ซึ่ง

ถือเป็นทฤษฎีการบริหารที่มีสภาพข้อเท็จจริงเป็นปัจจัยในการบริหาร การเลือกทางออกที่นำไปสู่การแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด หากแต่สถานการณ์ต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดในสถานการณ์นั้นว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารในสมัยนี้ใกล้เคียงกับปัจจุบัน เนื่องจากในปัจจุบันมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ มีการเปลี่ยนแปลงปรัชญาการบริหารไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพแวดล้อมจริง จากเดิมที่มองการบริหารในเชิงปรัชญา หลักคิดของการบริหารเชิงสถานการณ์ จะใช้สถานการณ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารที่ดีที่สุด โดยเป็นการผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิด คือมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อมขององค์การสถานการณ์บางครั้งจะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเด็ดขาด ในบางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและแรงจูงใจ ในบางสถานการณ์ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม และ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือผลผลิตขององค์การเป็นหลัก การบริหารจึงต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ

การบริหารเชิงสถานการณ์จะคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดมาใช้ในการทำงาน โดยใช้ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาในการพิจารณาด้วย โดยเน้นให้ผู้บริหารรู้จักใช้การพิจารณาความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงาน เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างระเบียบกฎเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ และการควบคุมงาน ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กรหรือความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์การ เป็นต้น

แนวความคิดทางการบริหารเชิงสถานการณ์ สามารถนำทฤษฎีของ เฟรด ฟิตเลอร์ (Fred E.Fiedler) มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทฤษฎีนี้ได้กล่าวไว้ มี 2 ลักษณะดังนี้

1. ผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์ (Relationship-oriented leader) เป็นผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้นำจะสร้างความไว้วางใจ ความเคารพนับถือ และรับฟังความต้องการของพนักงานเป็นผู้นำที่คำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก (Consideration)

2. ผู้นำที่มุ่งงาน (Task-oriented leader) เป็นผู้นำที่มุ่งความสำเร็จในงาน ซึ่งจะกำหนดทิศทางและมาตรฐานในการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีลักษณะคล้ายกับผู้นำแบบที่คำนึงถึงตัวเองเป็นหลัก (Initiating Structure Style) เพราะสถานการณ์แต่ละอย่างแตกต่างกันทฤษฎีกับบางสถานการณ์ก็แตกต่างกัน ดังนั้นการบริหารเชิงสถานการณ์จึงเป็นการใช้ความรู้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวผู้นำให้ประจักษ์ออกมาใช้ได้อย่างเต็มสมรรถภาพจริง ๆ ที่เขามีอยู่ องค์การไม่ได้เหมือนกันในทุกองค์การ ปัญหาอาจจะเกิดขึ้นเมื่อองค์การมีการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกันในกรณีของการบริหารจัดการแบบวิทยาศาสตร์และหลักการบริหารจัดการที่พยายามออกแบบองค์การทั้งหมดให้มีความเหมือนกัน อย่างไรก็ตามโครงสร้างและระบบของการทำงานในแต่ละฝ่ายนั้นก็ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระบบการผลิตได้ทั้งหมด จำเป็นต้องปรับให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ เช่นในปัจจุบันผู้บริหารจำนวนมากออกแบบองค์การใหม่เรียกว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ที่จะคอยสนับสนุนให้เกิดการสื่อสารและความร่วมมือกัน ดังนั้นทุกคนจะกำหนดและร่วมกันแก้ปัญหาทำให้องค์การสามารถดำเนินงานไปได้อย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงและมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้นแนวคิดทางการบริหารเชิงสถานการณ์เป็นแนวคิดที่ผู้บริหารให้ความสนใจกับสภาพแวดล้อมในสถานการณ์

ต่าง ๆ ขององค์การ ตัวแปรต่าง ๆ ในแต่ละสถานการณ์ทางการบริหารมีความแตกต่างกันไปในแต่ละองค์การ ดังนั้นผู้บริหารควรคำนึงถึงความเหมาะสมในการตัดสินใจดำเนินงานภายใต้สถานการณ์เหล่านี้ให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์การและความพึงพอใจของพนักงาน กล่าวคือแนวคิดการบริหารเชิงสถานการณ์ย่อมมีวิถีทางที่ดีที่สุดที่สภาพแวดล้อมทางการบริหารที่เหมาะสมกับแต่ละองค์การไม่มีวิธีแก้ปัญหาคำดีที่สุดที่วิธีเดียวหรือแก้ปัญหาคำเดียววิธีเดียวกันหากแต่มีหลากหลายวิธีในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การ (ยาเป็น เรื่องจรรยาบรรณ, 2555)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปว่า ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาเป็นหลักการการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อตัวองค์การ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้อง เรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารงานและการบริหารคนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาประกอบด้วย 1) ทฤษฎีการบริหารแบบราชการ หมายถึง การจัดการตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งมีกฎเกณฑ์การปฏิบัติงานและยึดถือความสามารถเป็นสำคัญ 2) ทฤษฎีการบริหารแบบวิทยาศาสตร์ เป็นทฤษฎีที่นิยมใช้กันทั่วโลก โดยมีหลักเกณฑ์การทำงานอย่างเป็นระบบ 3) ทฤษฎีการบริหารการจัดการ เน้นการบริหารที่เป็นสากลตามแผนที่กำหนดไว้ 4) ทฤษฎีการบริหารตามหลักมนุษยสัมพันธ์ เน้นการบริหารงานตามหลักพฤติกรรมโดยให้ความสนใจในการทำงานของคนในด้านต่าง ๆ 5) ทฤษฎีระบบ เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ขององค์กรและสิ่งแวดล้อม 6) ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ เป็นแนวคิดการบริหารจัดการที่ผู้บริหารจะปฏิบัติซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์

2.1.3 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป สรุปพอสังเขปได้ดังนี้

- 1) ด้านวิชาการประกอบด้วย
 - 1.1) มีความรู้และเป็นผู้นำด้านวิชาการ
 - 1.2) มีความรู้มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
 - 1.3) สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่
 - 1.4) มีวิสัยทัศน์
 - 1.5) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 1.6) ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
 - 1.7) รอบรู้ทางด้านการศึกษา
 - 1.8) ความรับผิดชอบ
 - 1.9) แสวงหาข้อมูลข่าวสาร
 - 1.10) รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

- 1.11) ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร
- 1.12) คำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ
- 2) การบริหารงบประมาณประกอบด้วย
 - 2.1) เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงาน
 - 2.2) มีความรู้ระบบงบประมาณ
 - 2.3) เข้าใจระเบียบคลัง วัสดุ การเงิน
 - 2.4) มีความซื่อสัตย์ สุจริต
 - 2.5) มีความละเอียดรอบคอบ
 - 2.6) มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
 - 2.7) หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
 - 2.8) รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ
- 3) การบริหารงานบุคคลประกอบด้วย
 - 3.1) มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
 - 3.2) เป็นแบบอย่างที่ดี
 - 3.3) มีมนุษยสัมพันธ์
 - 3.4) มีอารมณ์ขัน
 - 3.5) เป็นนักประชาธิปไตย
 - 3.6) ประนีประนอม
 - 3.7) อุดหนุน อดทน
 - 3.8) เป็นนักพูดที่ดี
 - 3.9) มีความสามารถในการประสานงาน
 - 3.10) มีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน
 - 3.11) กล้าตัดสินใจ
 - 3.12) มุ่งมั่นพัฒนาองค์กร
- 4) การบริหารทั่วไปประกอบด้วย
 - 4.1) เป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบายที่ดี
 - 4.2) เป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี
 - 4.3) มีความรู้ และบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
 - 4.4) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
 - 4.5) รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม
 - 4.6) มีความคล่องแคล่ว ว่องไวและตื่นตัวอยู่เสมอ
 - 4.7) มีความรับผิดชอบงานสูงไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค
 - 4.8) กำกับ ติดตามและประเมินผล

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะ ผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงาน บุคคล การบริหารงานทั่วไป รวมถึงการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นผู้กำหนดทิศทางเป็นนักจัดการองค์กร

เป็นผู้แก้ปัญหา เป็นผู้สร้างแรงจูงใจและที่สำคัญที่สุดคือการเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะนำพาสถานศึกษาประสบ ความสำเร็จได้ การบริหารงานวิชาการจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่จะพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ เป็นไปตามกรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543: 82-84; เบญจวรรณ ช่อชู และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ 2563)

นอกจากนี้บทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำของผู้บริหารของสถานศึกษาควรมีคุณธรรมจริยธรรม พัฒนางานวิชาการอำนวยความสะดวกปัจจัยตามความเหมาะสมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน สร้างขวัญและกำลังใจ สนับสนุนด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการทำงานเป็นทีม จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ (พิชญ์ลีลา พงษ์พันธ์แพงพะงา 2560)

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป รวมถึงเป็นผู้กำหนดทิศทาง เป็นนักจัดองค์การ เป็นผู้แก้ปัญหา เป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และที่สำคัญการเป็นผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม จึงจะนำพาสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

2.1.4 ขอบข่ายการบริหารจัดการในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

“ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้”

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกันคือ

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

ท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 - 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกันคือ
 - 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
 - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
 - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
 - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 2.11 การวางแผนพัสดุ
 - 2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่ กรณี
 - 2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - 2.14 การจัดหาพัสดุ
 - 2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - 2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
 - 2.17 การเบิกเงินจากคลัง
 - 2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
 - 2.19 การนำเงินส่งคลัง
 - 2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน
 - 2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - 2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกันคือ
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.6 การลาทุกประเภท
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกันคือ
 - 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.8 การดำเนินงานธุรการ
 - 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 4.10 การจัดทำสำมะโนนักเรียน
 - 4.11 การรับนักเรียน
 - 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
 - 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและ สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการ
ปฏิบัติงาน
- 4.20 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.21 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 14) ได้กำหนดขอบข่ายงาน
ภายในสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การ
บริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปเพื่อให้เกิดผลการทดสอบด้านการศึกษา ตามมาตรฐาน
การศึกษาแห่งชาติ ในขณะเดียวกันต้องให้เกิดผลการทดสอบสอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่
สถานศึกษาต้องอยู่ โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องกำหนดเป้าหมายของตนเองในการพัฒนานักเรียน
ให้เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ณ ระดับใด ระดับหนึ่ง อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับ
สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางประเภทกระทรวงของไทย มีหน้าที่ส่งเสริม
การศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สร้างความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษา
ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมทางการศึกษา เน้นให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสศึกษาต่อสูงขึ้น
ทั้งในระบบและนอกระบบ

ตารางที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบด้านบริหารวิชาการ

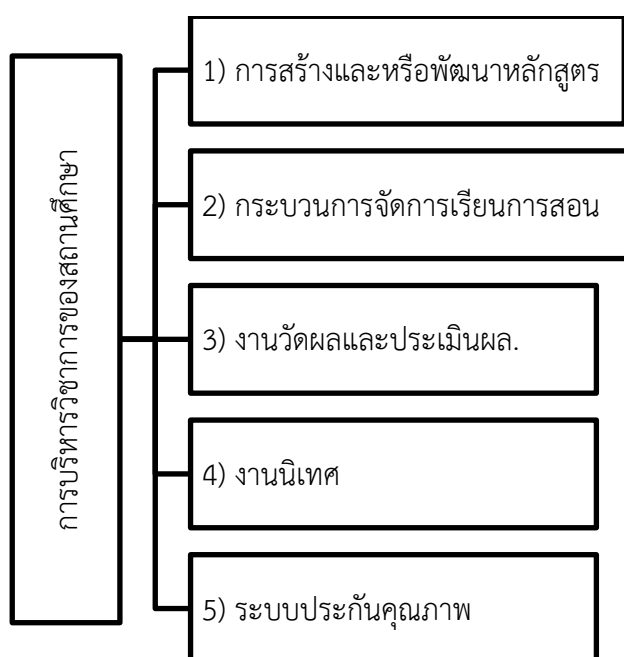
ขอบข่ายด้านการบริหารวิชาการ	ลลิตวดี ระดาบุตรและคณะ (2565)	อุมาพร พิมพ์สุตะ (2564)	วารภรณ์ สีนศิริ (2564)	อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)	ดวงจิต สนิทกลาง (2561)	ฉัตรญาพัจน์ โคตรหลักคำและคณะ (2559)	ตีพธิตา ตังต้าและคณะ (2559)	สมยศ คงสิน (2559)	คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2558)	ยุวดี คุณสมและคณะ (2558)	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)	รวม ความถี่
1. การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. งานวัดผลและประเมินผล	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
4. งานนิเทศ	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
5. ระบบประกันคุณภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	9
6. การพัฒนาทางวิชาชีพ	-	-	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	-	3
7. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร	-	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-	✓	3
8. ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	3
9. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	-	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	4
10. ด้านการแนะแนวการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	✓	2
11. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	2
12. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวิชาการของสถานศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
13. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
14. ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	1
15. การประสานร่วมมือกับองค์กรอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
ความถี่	4	5	8	5	4	8	5	8	7	4	14	72

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารวิชาการของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียน โดยยึดแนวคิดขอบข่ายการปฏิบัติงาน จาก ลลิตวดี ระดาบุตรและคณะ (2565), อุมาพร พิมพ์สุตะ (2564), วารภรณ์ สีนศิริ (2564), อภิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562), ดวงจิต สนิทกลาง (2561), ฉัตรญาพัจน์ โคตรหลักคำและคณะ (2559),

ตัทธิตา ตั้งต่ำและคณะ (2559), สมยศ คงสิน (2559), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2558), ยุวดี คุณสมและคณะ (2558), พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ความถี่ตั้งแต่ 9 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน คือ 1) การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานนิเทศ 5) ระบบประกันคุณภาพ

สรุปการบริหารวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล.งานนิเทศ และระบบประกันคุณภาพ ดังแสดงได้ตามภาพที่ 2.2 ข้างล่างนี้

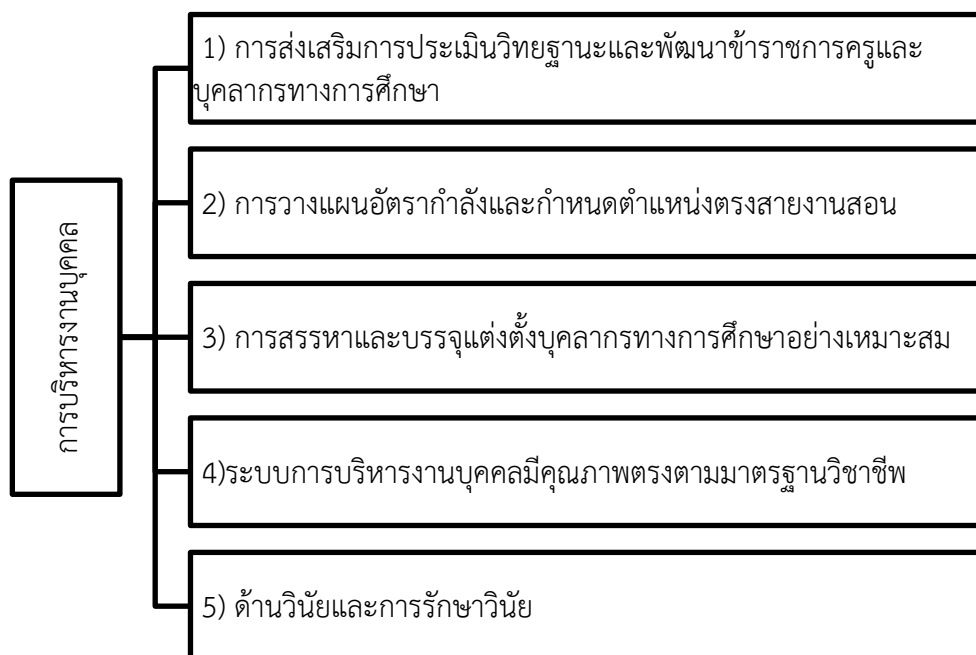
ภาพที่ 2.2 การบริหารวิชาการของสถานศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขอบข่ายด้านการบริหารงานบุคคล	ชื่อหน่วยงาน/องค์กร											รวม
	ศรinya แสงสว่าง, ไตรรัตน์ สิทธิกุล (2664)	นวพัชญ์ ฉีดจันทร์ (2564)	ไพวุฒิ ขุนซาง (2564)	บุษราค์ ศรีประภา (2562)	วนิดา เกลนปก (2560)	ปฐมาภรณ์ โพธิ์กัลด์, สมหญิง จันทร์ไทย (2561)	ไพรัตน์ ธรรมวิสุทธิ (2559)	กัลยาณี เลขลบบ (2559)	ปาริชาติ สติภา (2558)	รณกฤต รินทะชัย (2557)	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)	
16. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อน ขั้นเงินเดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
17. การลาทุกประเภท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
18. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การ ย้ายข้าราชการครูและบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
19. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ ความเห็น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
20. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับ ใบอนุญาต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
รวมความถี่	8	7	6	5	7	6	4	5	4	6	20	75

จากตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานกลุ่มงานบุคคล โดยยึดแนวคิดขอบข่ายการปฏิบัติงานจาก ศรinya แสงสว่าง, ไตรรัตน์ สิทธิกุล (2664), นวพัชญ์ ฉีดจันทร์ (2564), ไพวุฒิ ขุนซาง (2564), บุษราค์ ศรีประภา (2562), วนิดา เกลนปก (2560), ปฐมาภรณ์ โพธิ์กัลด์, สมหญิง จันทร์ไทย (2561), ไพรัตน์ ธรรมวิสุทธิ (2559), กัลยาณี เลขลบบ (2559), ปาริชาติ สติภา (2558), รณกฤต รินทะชัย (2557), พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบการบริหารงานบุคคล 5 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม 4) ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ 5) ด้านวินัยและการรักษาวินัย

ภาพที่ 2.3 การบริหารงานกลุ่มงานบุคคลของสถานศึกษา

สรุปการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอนเพื่อสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมโดยมีระเบียบวินัยทางราชการในสถานศึกษา

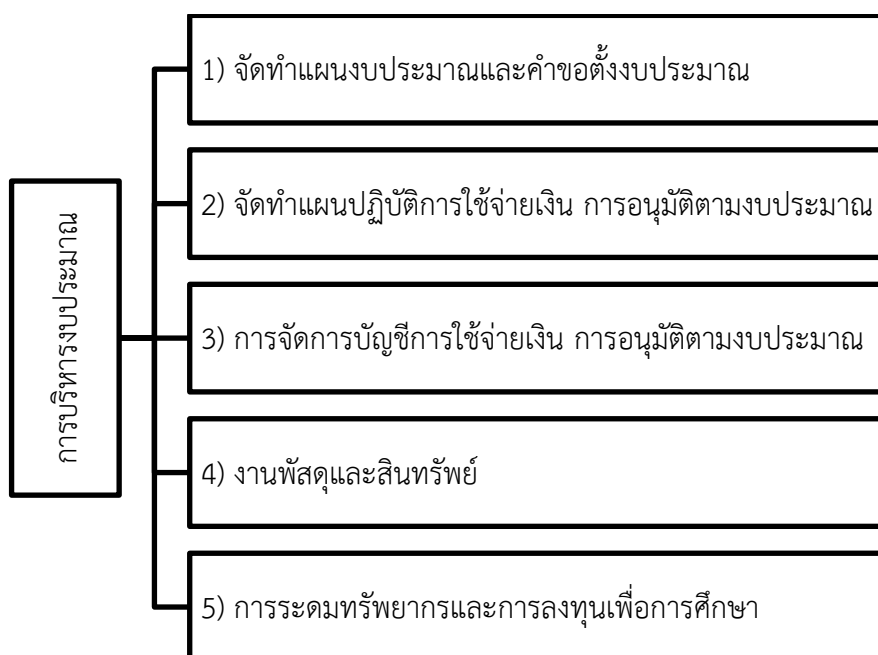
ตารางที่ 2.3 ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบด้านการบริหารงบประมาณ

ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ	ปิยพงษ์ พันธุ์สุภา,สมใจ ภูมิพันธ์ (2565)	รักษณาลี สุริหาร,เพลินพิศ ธรรมรัตน์ (2564)	รักษณาลี สุริหาร(2563)	ดรัณภพ เข็นวัฒนาและคณะ (2562)	เพ็ญพรรณ บางอร (2562)	อภิญา บ้านใหม่ (2560)	แสงเทียน จิตรโชติ (2560)	วิระพงษ์ ก้านกิ่ง (2559)	สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558)	สัมมา รัตนทร์ (2556)	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)	รวมความถี่
1. จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตามงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	9
4. งานพัสดุและสินทรัพย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	9
5. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	8
6. การจัดสรรและควบคุมพัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	2
7. งานฝ่ายแผนงานและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
8. การรายงานแผนและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
9. การตรวจสอบแผนและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
10. งานฝ่ายแผนงานและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
11. งานฝ่ายแผนงานและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
12. การตรวจสอบแผนและงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
13. การจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
14. การบริหารจัดการทรัพยากร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
15. งานการจัดสรรเงินงบประมาณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
16. การรับ-เบิกจ่ายงานการเงิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
17. รายงานทางการเงินและงบการเงิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
18. การจัดทำหรือจัดทำแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
รวมความถี่	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	16	60

จากตารางที่ 1.3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงบประมาณ โดยยึดแนวคิดขอบข่ายการปฏิบัติงานจาก ปิยพงษ์ พันธุ์สุภา,สมใจ ภูมิพันธ์ (2565), รักษณาลี สุริหาร,เพลินพิศ

ธรรมรัตน์ (2564), รักษาณีสี สุริหาร (2563), ดรัณภพ เย็นวัฒนาและคณะ (2562), เพ็ญพรรณ บาง
 อร (2562), อภิญญา บ้านใหม่ (2560), แสงเทียน จิตรโชติ (2560), วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2559),
 สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2558), สัมมา รณินทร์ (2556), พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบการบริหารงบประมาณ 5 ด้าน
 คือ 1) จัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณ 2) จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ
 ตามงบประมาณ 3) การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ 4) งานพัสดุและ
 สินทรัพย์ และ 5) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

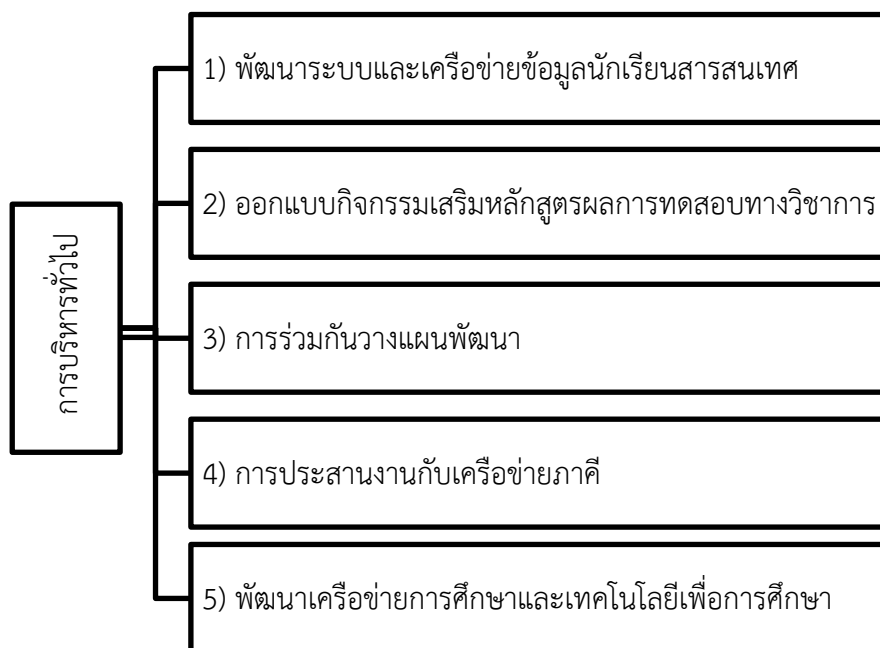
ภาพที่ 2.4 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

สรุปการบริหารงบประมาณ หมายถึง จัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณ
 จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตามงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัสดุและสินทรัพย์ การระดมทรัพยากรและการ
 ลงทุนเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา

ตารางที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์ตารางความถี่องค์ประกอบด้านการบริหารทั่วไป

ขอบข่ายด้านการบริหารทั่วไป	วิไลภรณ์ คำมั่ง, สำราญ มีแจ้ง (2564)	สุวิมล มธุรส (2564)	พัชราภรณ์ ดวงชื่น (2563)	ดวงจิต สนิทกลาง (2561)	กัลยา กิตยวัฒน์ (2561)	ณัท ชลิตา บุตรดีวงษ์ และคณะ (2561)	บุญศรีตรี พันธุ์วัฒน์ (2560)	นรเชษฐ์ วันวัฒนสินธุ์กุลและคณะ (2560)	วิไลพร พิทักษา (2559)	ณัฐชรีดา บัณฑิตกาภรณ์ (2559)	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542)	รวมความถี่
1. พัฒนาระบบและเครือข่ายสารสนเทศ	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2. ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	✓	-	✓	6
3. การร่วมกันวางแผนพัฒนา	-	✓	✓	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	6
4. การประสานงานกับเครือข่ายภาคี	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓	7
5. พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยี	-	-	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	6
6. การจัดระบบการบริหารพัฒนาองค์กร	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	2
7. การดำเนินงานธุรการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
8. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
9. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
10. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
11. การดูแลอาคารสถานที่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
12. การจัดทำสำมะโนนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
13. การรับนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
14. การเสนอความเห็น จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	1
รวมความถี่	2	3	3	1	3	5	2	2	4	3	14	42

จากตารางที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์ความถี่องค์ประกอบการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา โดยยึดแนวคิดขอบข่ายการปฏิบัติงานจาก วิจัยครั้งนี้โดยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ได้ องค์ประกอบการบริหารทั่วไป 5 ด้าน คือ 1) พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ 2) ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการ 3) การร่วมกันวางแผนพัฒนา 4) การประสานงานกับเครือข่ายภาคี 5) พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ภาพที่ 2.5 ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

สรุปการบริหารงานบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศเพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการและการร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปว่า ขอบข่ายการบริหารจัดการในสถานศึกษาเป็นการสั่งการในลักษณะเบื้องบนลงสู่เบื้องล่างหลายชั้นตอนมีระบบ กระบวนการในการสั่งงานตามที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเสนอแนะในการออกระเบียบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้การบริหารงานในสถานศึกษามีทั้งหมด 4 กลุ่มงาน คือ 1) การบริหารวิชาการ หมายถึง การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดผลและประเมินผลติดตามนิเทศและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) การบริหารงบประมาณ หมายถึง จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตามงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัสดุและสินทรัพย์ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 3) การบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอนเพื่อสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมโดยมีระเบียบวินัยทางราชการ 4) การบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศเพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทาง

วิชาการและการร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 2.5 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของการบริหารงานของสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
1. การบริหารวิชาการ	การบริหารวิชาการ หมายถึง การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดผลและประเมินผลตติตามนิเทศและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านมีการสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร 2. ท่านมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง 3. ท่านมีวัดผลและประเมินผลหลังการนำไปใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4. ท่านมีการนิเทศ 5. ท่านมีการพัฒนาระบบการประกันภายในการศึกษาในสถานศึกษา
2. การบริหารงานบุคคล	การบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอนเพื่อสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมโดยมีระเบียบวินัยทางราชการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านมีการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2. ท่านมีการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. ท่านมีการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน 4. ท่านมีการจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม 5. ท่านมีระเบียบวินัยทางราชการ

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
3. การบริหารงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ หมายถึง จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตามงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัสดุและสินทรัพย์ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	1. ท่านมีการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ 2. ท่านมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 3. ท่านมีการจัดบัญชีการใช้จ่ายเงินการอนุมัติตามงบประมาณ 4. ท่านมีจัดทำบัญชีพัสดุและสินทรัพย์ 5. ท่านมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
4. การบริหารทั่วไป	การบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศเพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการและการร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1. ท่านมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ 2. ท่านมีออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการ 3. ท่านมีการร่วมกันวางแผนพัฒนา งาน 4. ท่านมีการประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษา 5. ท่านมีพัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

2.2.1 ความหมายของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) เป็นการทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลการศึกษาของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และยังสามารถนำผลทดสอบไปสมัครคัดเลือกเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และสถาบันอุดมศึกษา

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนหมายถึงผลคะแนนของนักเรียนที่ผ่านกระบวนการทดสอบในการทำข้อสอบ รายวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. เป็นหน่วยงาน ทดสอบระดับชาติอยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อบริหารจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับ การศึกษา วิจัยพัฒนาและให้บริการทางการประเมินผลทางการศึกษาและศูนย์กลางความร่วมมือ ด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพตาม

มาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาสู่ระดับสากล (วันวิสาข์ ช่วยจันทร์ (2559, หน้า 31; สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2558 online)

สรุปความหมายผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน คือ ผลที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา การสรรหา อบรม พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านความรู้และความคิด ทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ นำไปสู่ระดับผลคะแนนของนักเรียนในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพเป็นมาตรฐานสากล

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากให้ทั่วถึงแล้วยังมุ่งเน้นคุณภาพด้วย ผู้ปกครอง สังคมและรัฐต้องการเห็นหลักฐานอันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษา นั่นคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษาต้นสังกัด หน่วยงานระดับชาติ ที่ได้รับมอบหมายจึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ทุกระดับมีเป้าหมายเดียวกันคือ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

1) การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเอง หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อนผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาคผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดและ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลการทดสอบทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันที่ อันเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะเป็นการทดสอบระดับชาติ (National Testing: NT) ซึ่งดำเนินการจัดสอบโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านความสามารถทางภาษา (Literacy) ความสามารถด้านการคิดคำนวณ (Numeracy) และความสามารถด้านเหตุผล (Reasoning ability) ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 จะเป็นการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Testing: O-NET) ซึ่งดำเนินการจัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

วัตถุประสงค์ของการสอบ O-NET (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.2560) มีดังนี้

1) เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2) เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

3) เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน

4) เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ

5) เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

สทศ.หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ชื่อภาษาอังกฤษ National Institute of Educational Testing Service (Public Organization) ชื่อย่อ "NIETS" เป็นองค์กรของรัฐทำหน้าที่จัดระบบการทดสอบพัฒนาแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินมาตรฐาน การศึกษาด้านนักเรียน บริการสอบวัดความรู้ความสามารถพัฒนาบุคลากรด้านการวัดและประเมินผล และเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ และระดับนานาชาติ มีภารกิจหลักในการทดสอบมาตรฐานการจัดการศึกษาด้านนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดย การทดสอบผลการเรียนรู้รายระดับชาติซึ่งเป็นการวัดผลของกระบวนการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานอันก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สะสมระยะยาวในตัวนักเรียน เพื่อนำผลการวัดไปใช้ในการ เปรียบเทียบ บ่งชี้ประเมินและกำหนดนโยบายการศึกษา จะเปิดให้สมัครสอบประมาณเดือน ก.ค. - พ.ย. ทดสอบช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และประกาศผลเดือนมีนาคมของทุกปี

ลักษณะข้อสอบและการประเมินผล O-net ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบทั้งปรนัย และอัตนัย ในอัตราส่วนระหว่าง 80% - 90% : 10% - 20%

ข้อสอบแบบปรนัยจะเป็นข้อสอบแบบ 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก สำหรับข้อสอบอัตนัยจะเป็นข้อสอบ แบบบรรยายคำตอบที่เป็นคำหรือตัวเลข โดยให้นักเรียนระบายตัวเลขซึ่งเป็นคำตอบของโจทย์ในแต่ละ ข้อลงในกระดาษคำตอบ สำหรับข้อสอบแบบปรนัย สทศ. มีรูปแบบข้อสอบ ดังนี้

1.1) ปรนัย 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก เลือกคำตอบที่ถูกได้มากกว่า 1 คำตอบ

ข้อสอบรูปแบบนี้นักเรียนจะต้องตัดสินใจเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียง 1 คำตอบ

1.2) ปรนัย 4 ตัวเลือก/หลายตัวเลือก เลือกคำตอบที่ถูกได้มากกว่า 1 คำตอบ

ข้อสอบรูปแบบนี้จะมีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ โดยนักเรียนต้องระบายคำตอบที่ถูกให้ครบ ตามที่โจทย์กำหนด

1.3) เลือกคำตอบจากกลุ่มสัมพันธ์กัน นักเรียนจะต้องเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดจากแต่ละ

กลุ่มตัวเลือก ซึ่งคำตอบจากแต่ละกลุ่มจะมีความสัมพันธ์กัน

2) ข้อสอบแต่ละข้ออาจมีคะแนนไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของข้อสอบ

3) สารและทักษะสำคัญ ข้อสอบครอบคลุมสาระและทักษะสำคัญของ 5 กลุ่มสาระการ เรียนรู้

4) เวลาในการทำข้อสอบ ให้เวลาทำวิชาละ 2 ชั่วโมง

5) การสอบเป็นบริการของรัฐที่จัดให้แก่ นักเรียนทุกคน นักเรียนทุกคนจึงไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายในการสอบแต่อย่างใด โดยรูปแบบของข้อสอบ O-net แต่ละวิชาจะมีไม่เกิน 2 รูปแบบ คือ (1) ปรนัย (แบบเลือกตอบ) มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด 1 คำตอบ (มีคะแนนไม่เกิน 80%ของคะแนน ทั้งหมด โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในข้อสอบจะมีคำตอบให้ 4 ตัวเลือก ส่วนในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในข้อสอบจะมีคำตอบให้ 5 ตัวเลือก รูปแบบอื่น ๆ (มีคะแนนไม่เกิน 20% ของ คะแนนทั้งหมด) ได้แก่

ก. ปรนัย (แบบเลือกตอบที่มีคำตอบถูกมากกว่า 1 คำตอบ)

ข. แบบเลือกคำตอบจากแต่ละหมวดที่สัมพันธ์กัน

ค. แบบบรรยายคำตอบเป็นคำ/ตัวเลข

การจัดสอบ สทศ. จะเน้นย้ำเรื่องโปรงใส และป้องกันการทุจริต ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดนโยบายในการจัดสอบโดยมีการจัดสอบข้อสอบหลายชุด จากเดิมกำหนดไว้ 2 ชุด ปัจจุบันเพิ่มเป็น 6 ชุด แต่รูปแบบข้อสอบยังคงเหมือนเดิม

2.2.3 การยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

การยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) เป็นงานที่ต้องร่วมมือกันหลายฝ่ายเกี่ยวข้องทั้งสภาพการณ์ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน แนวทางเช่นสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เสนอแนวทางการยกระดับผลการทดสอบ O-NET ได้แก่

1) วิเคราะห์ผลคะแนนย้อนหลัง 3 ปี เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดควรพัฒนาเร่งด่วนโดยเฉพาะมาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรในลำดับท้าย ๆ ที่นักเรียนยังมีความรู้ความเข้าใจน้อยหรือน้อยมาก นำจุดควรพัฒนาเร่งด่วนมาวางแผนปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2) ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของครู มุ่งเน้นให้ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร (ไม่ใช่สอนตามหนังสือเรียน) จัดให้มีการแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่นำนักเรียนบรรลุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้อย่างมีคุณภาพ

3) X-Ray นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาการอ่าน เขียน คิดคำนวณ และแก้ปัญหาเป็นรายสถานศึกษา รายห้องเรียน จนถึงรายบุคคล เร่งรัดให้มีการดูแลเป็นพิเศษเพื่อให้สมรรถนะทางการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา

4) เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการทดสอบสำคัญ ๆ อาทิ การทดสอบระดับชาติ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) การประเมินนักเรียนระดับนานาชาติ (PISA TIMSS) เป็นต้นสร้างความคุ้นเคยการทำข้อสอบรูปแบบที่เน้นการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ในการทดสอบ

5) เพิ่มสมรรถนะครูด้านการวัดและการประเมินผลนักเรียน โดยจะดำเนินการร่วมกับสถาบันทดสอบแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการวัดและการประเมินความก้าวหน้า และสามารถวิเคราะห์นักเรียนจากผลการประเมินสามารถใช้ผลประเมินพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) นิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอ (อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง)

นอกจากนี้ผู้บริหาร หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระฯ และครู ควรศึกษาค่าสถิติของโรงเรียนว่าโรงเรียนได้คะแนนต่ำในวิชาใด สาระอะไร มาตรฐานอะไร วิชาสิ่งที่ สทศ. ได้วิเคราะห์ไว้ให้ซึ่งมีทุกระดับ รายละเอียดตั้งแต่คะแนนรายบุคคลในทุกรายวิชา ค่าเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนเดียวกัน ค่าเฉลี่ยระดับจังหวัดระดับ สังกัด และระดับชาติไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อว่านักเรียนทำถูกกี่เปอร์เซ็นต์หรือนักเรียนส่วนใหญ่ ตอบผิดในข้อไหน ซึ่งจุดนี้ โรงเรียนจะเห็นชัดเจนว่าเนื้อหาส่วนใดที่นักเรียนของตนทำได้ดีหรือทำได้ด้อยจนน่าเป็นห่วง แล้วจึงแก้ไขโดยดูแลให้ครูจัดทำแผนการสอนทั้งปีและแผนการสอนรายภาคเรียน ครูจึงควรสอน โดยยึดตามหลักสูตร และสอนให้ครอบคลุมหลักสูตร

เนื่องจากข้อสอบของ สทศ. เน้นการคิดวิเคราะห์เพราะสังคมต้องการเด็กไทยที่คิดวิเคราะห์ได้ครู จึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) ให้

นักเรียนสามารถเข้าใจ วิเคราะห์สถานการณ์จำแนกระหว่างการให้เหตุผลที่ดีหรือเหมาะสมและเหตุผลที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม (Good and poor reasoning สอนรูปแบบกระบวนการแก้ปัญหาตามแนวคิดของโพลยา (Polya) ซึ่งประกอบด้วย ขั้นทำความเข้าใจ ปัญหาขั้นวางแผนแก้ปัญหาขั้นดำเนินการตามแผน และขั้นตรวจสอบผล สอนยุทธวิธีแก้ปัญหาแบบต่าง ๆ เช่น การค้นหาแบบรูป การสร้างตาราง การเขียนภาพหรือแผนภาพ การแจกแจงกรณีที่เป็นไปได้ทั้งหมด การคาดเดาและตรวจสอบการทำงานแบบย้อนกลับ การเขียนสมการ การเปลี่ยนมุมมอง การแบ่งเป็นปัญหาย่อย พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ การประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และสะท้อนให้เห็นกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ศึกษาแนวข้อสอบ O-NET ย้อนหลัง ควรทำ Test blueprint หรือพุดง่าย ๆ คือ ทำโครงสร้างของข้อสอบฉบับละเอียดว่าเนื้อหาที่อยู่ส่วนใดในข้อสอบบ้าง เช่น ถ้ามีข้อสอบ 100 ข้อ ข้อ 1-5 เป็นสาระตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหมวดไหน มีระดับความยากอย่างไรโดยกรรทำเช่นนี้จนครบทั้ง 100 ข้อ จะทำให้ทราบระดับความยากง่ายในข้อสอบ ว่าถูกแบ่งด้วยสัดส่วนอย่างไร เช่น ง่ายมาก ร้อยละ 10 ก่อนข้างง่าย ร้อยละ 15 ปานกลาง ร้อยละ 60 ยาก ร้อยละ 10 และยากมาก ร้อยละ 5 สาระ ใด เรื่องใดที่ออกข้อสอบบ่อย แล้วจัดให้นักเรียนได้ฝึกทำข้อสอบที่เหมาะสมและหลากหลายทุกรูปแบบ (พรธิดา พูลถาวร 2560)

ในด้านกลยุทธ์การยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนของสถานศึกษาจะต้องมี 2 ด้าน คือด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ ต้องมีการพัฒนาคุณภาพครู และการพัฒนาคุณภาพนักเรียนควบคู่กัน ไป (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก, 2561 หน้า 2; จำเริญ จิตรหลัง, 2562)

กลยุทธ์การบริหารจัดการ

1. การพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
2. การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน (PLC)
3. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
4. การดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
5. ผู้บริหารใช้การบริหารการเปลี่ยนแปลงเป็นทักษะพื้นฐานในการจัดการศึกษา
6. การจัดค่ายวิชาการโดยเน้นทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาหลัก

กลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพครู

1. การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
2. การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทุกรายวิชาที่มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์
3. การจัดครูในระดับชั้นอื่นที่มีความสามารถและความถนัดในรายวิชาต่าง ๆ มาสับเปลี่ยนกันสอนบางชั่วโมงหรือบางรายวิชา
4. การจัดอบรม พัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญและมีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยี
5. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

6. สนับสนุนงบประมาณเพื่ออำนวยความสะดวกและจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น

กลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

1. การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด
2. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง
3. การสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

5. การประสานความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น

6. การรณรงค์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก (2561) ศึกษาการกลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่

- 1) มีการสร้างความตระหนักการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET
- 2) มีการนำผลการวิเคราะห์ O-NET มาวางแผนในการยกระดับผลการทดสอบ
- 3) มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและชั่วโมงสอนเสริม O-NET ให้นักเรียน

ด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

1) มีการสร้างความตระหนักต่อครูและแรงจูงใจแก่นักเรียน โดยใช้วิธีการแจ้งผลการทดสอบ O-NET ผลการสอบเข้าศึกษาต่อของรุ่นพี่ การมอบรางวัลโล่ เกียรติบัตร และทุนการศึกษาให้นักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET สูง การมอบรางวัล/การศึกษาดูงานให้ครูผู้รับผิดชอบรวมทั้งให้นักเรียนตั้งเป้าหมายตนเอง

2) มีการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ในภาพรวมของสถานศึกษา และรายมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษากับคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และนำไปวางแผนพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

3) มีการนำผลการทดสอบ O-NET ไปออกแบบและจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกตัวชี้วัดตามหลักสูตร จัดหาสื่อการเรียนรู้อบรมหน่วยงานตามความรู้ความสามารถของนักเรียนรายบุคคล วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำข้อทดสอบ O-NET เป็นส่วนหนึ่งในการวัดและประเมินผล โดยครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

4) นิเทศการจัดการเรียนรู้จากผู้บริหาร/กรรมการวิชาการ/ครูวิชาการ/ครูสายชั้น/ครูหัวหน้าช่วงชั้น พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำทั้งแบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

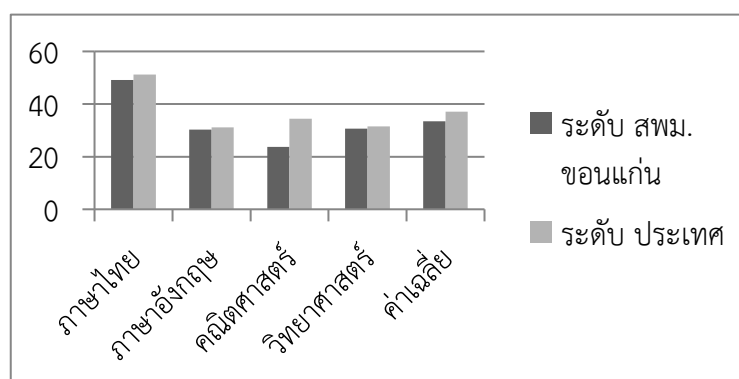
5) จัดการสอนเสริมหลังเลิกเรียน และวันเสาร์ - อาทิตย์ ตามความสนใจของนักเรียน เพื่อสอนเพิ่มเติม ให้เทคนิคการเรียน และเทคนิคการทำข้อทดสอบ O-NET

6) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมผลการทดสอบทางการเรียนของนักเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสรุปว่า การเพิ่มผลการทดสอบของการสอบ O-NET เป็นงานที่ต้องร่วมมือกันหลายฝ่ายเกี่ยวข้องกับสภาพการณ์ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง โดยผู้บริหาร ต้องมีการใช้กลยุทธ์ในการยกระดับผลการทดสอบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทางด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ โดยพัฒนาคุณภาพนักเรียนและพัฒนาคุณภาพครู ควบคู่กับมีการนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงาน

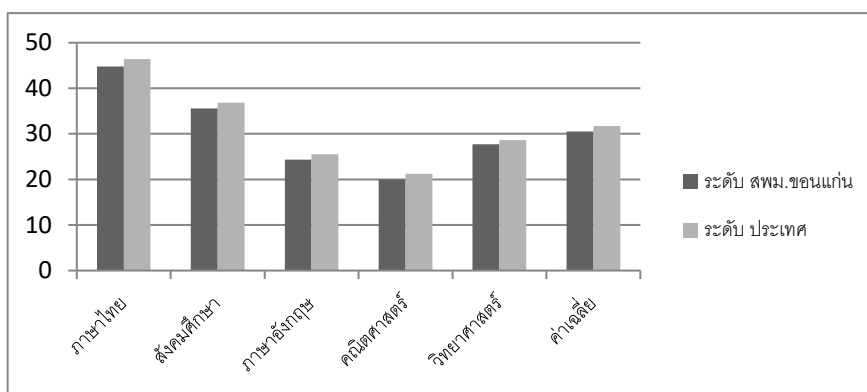
2.2.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 มีระดับผลคะแนนเฉลี่ย ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แผนภูมิแสดงผลค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สรุปได้ว่า ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น รายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 49.12 รายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 30.31 รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 23.68 รายวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 30.63 มีค่าเฉลี่ยในปีการศึกษา 2564 ระดับ 33.44 ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 37.06 ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ยังต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่ -3.62

ภาพที่ 2.7 แผนภูมิแสดงผลค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สรุปได้ว่าระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น รายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 44.81 รายวิชาสังคมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 35.58 รายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 24.36 รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 19.98 รายวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 27.71 มีค่าเฉลี่ยรวมในปีการศึกษา 2564 ระดับ 30.49 ค่าเฉลี่ยรวมระดับประเทศ 31.75 ค่าเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ยังต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ที่-1.26

ระดับคุณภาพ	ระดับคะแนน	ช่วงคะแนน			
		ภาษาไทย (91)	คณิตศาสตร์ (94)	วิทยาศาสตร์ (95)	ภาษาอังกฤษ (93)
ดีเยี่ยม	4.00	86.10-100.00	85.01-100.00	84.51-100.00	85.01-100.00
ดีมาก	3.50	73.25-86.09	70.01-85.00	72.01-84.50	72.01-85.00
ดี	3.00	60.37-73.24	55.01-70.00	59.01-72.00	59.01-72.00
ค่อนข้างดี	2.50	47.49-60.36	40.01-55.00	47.01-59.00	46.01-59.00
ปานกลาง	2.00	34.61-47.48	25.01-40.00	34.51-47.00	34.01-46.00
พอใช้	1.50	20.01-34.60	10.01-25.00	21.51-34.50	18.01-34.00
ควรปรับปรุง	1.00	10.01-20.00	5.51-10.00	10.01-21.50	9.01-18.00
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	0.00	0.00-10.00	0.00-5.50	0.00-10.00	0.00-9.00

ภาพที่ 2.8 เกณฑ์การการวัดคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับคุณภาพ	ระดับคะแนน	ช่วงคะแนน				
		ภาษาไทย (01)	คณิตศาสตร์ (04)	วิทยาศาสตร์ (05)	สังคมศึกษา (02)	ภาษาอังกฤษ (03)
ดีเยี่ยม	4.00	81.11-100.00	84.01-100.00	72.51-100.00	76.01-100.00	86.01-100.00
ดีมาก	3.50	68.51-81.10	69.01-84.00	62.31-72.50	66.81-76.00	71.01-86.00
ดี	3.00	56.01-68.50	53.01-69.00	51.31-62.30	57.01-66.80	56.01-71.00
ค่อนข้างดี	2.50	43.41-56.00	38.01-53.00	40.91-51.30	47.41-57.00	41.11-56.00
ปานกลาง	2.00	30.81-43.40	23.01-38.00	30.31-40.90	37.51-47.40	26.51-41.10
พอใช้	1.50	20.01-30.80	7.01-23.00	19.71-30.30	27.91-37.50	11.71-26.50
ควรปรับปรุง	1.00	10.01-20.00	3.51-7.00	10.00-19.70	10.01-27.90	5.89-11.70
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	0.00	0.00-10.00	0.00-3.50	0.00-9.99	0.00-10.00	0.00-5.88

ภาพที่ 2.9 เณฑ์การการวัดคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่มา: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2564

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.3.1 การบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นเป็นองค์การทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นตามนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล โดยแบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละจังหวัดครอบคลุมอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 มีการยืดหยุ่นในการจัดตั้ง ยุบเลิก และบริหารจัดการ ซึ่งเน้นการกำกับดูแลส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีดังต่อไปนี้

1) กลุ่มอำนาจการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1.1 ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.2 ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนาจการ
- 1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
- 1.4 จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร
- 1.5 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร
- 1.6 ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
- 1.7 ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
- 1.8 ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีใช่งานของส่วนราชการโดยเฉพาะ

1.10 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2) กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

2.3 ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน

2.4 ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

3.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

3.3 ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

3.4 ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3.5 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

4.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน

4.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี

4.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ

4.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

4.5 ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ และงานบริหารสินทรัพย์

4.6 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

5) กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 5.1 วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- 5.2 ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- 5.3 วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5.4 ศึกษา วิเคราะห์ และดำ เนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายงาน
- 5.5 หน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5.6 จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
- 5.7 จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- 5.8 ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ
- 5.9 ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ
- 5.10 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 6.1 ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง
- 6.2 ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน
- 6.3 ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไป ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ
- 6.4 ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศ หรือ ต่างประเทศ
- 6.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

7) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 7.1 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
- 7.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของ นักเรียน
- 7.3 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและการ ประเมินผลการศึกษา

7.4 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

7.5 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

7.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม การนิเทศทางการศึกษา

7.7 ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

7.8 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

8.1 ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

8.2 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

8.3 ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

8.4 ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง กับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา

8.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

8.6 ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

8.7 ส่งเสริม สนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

8.8 ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8.9 ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

8.10 ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

8.11 ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

8.12 ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

8.13 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

9) หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

9.1 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน

9.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

- 9.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง
- 9.4 ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด
- 9.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่

ได้รับมอบหมาย

10) กลุ่มกฎหมายและคดี ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 10.1 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย
 - 10.2 ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
 - 10.3 ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
 - 10.4 ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
 - 10.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
 - 10.6 ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
 - 10.7 ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ
 - 10.8 ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ)
 - 10.9 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานกฎหมายและงานคดีของรัฐ
 - 10.10 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่
- ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา “สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้พร้อมอาชีพ
4. สร้างโอกาสให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

2. นักเรียนในระดับขั้นพื้นฐานทุกคนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุกกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนทุกคนมีความรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและทักษะในการใช้เทคโนโลยี

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และสถานศึกษามีอิสระในการจัดการเรียนรู้ร่วมมือกับชุมชนภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ มีสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เรียนรู้ในทุกมิติ มีนวัตกรรมในโรงเรียน

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ มีข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยเพื่อพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีวัฒนธรรมการทำงานโดยกระจายอำนาจการบริหารให้สถานศึกษา มีการบริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ มีการวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ

กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

จุดเน้น

จุดเน้นที่ 1 ด้านการประกันคุณภาพ

จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนานักเรียน

จุดเน้นที่ 3 ด้านโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการการศึกษา

จุดเน้นที่ 4 ด้านทักษะภาษา

จุดเน้นที่ 5 ด้านทักษะเทคโนโลยี ดิจิทัล

จุดเน้นที่ 6 ด้านทักษะชีวิต

จุดเน้นพิเศษตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

1) ด้านคุณภาพนักเรียน

1. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา
3. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรี
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับ Top Ten ของประเทศ
5. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อ่านออก เขียนได้ทุกคน

2) ด้านการบริหารงานบุคคล

- 2.1 ใช้ระบบคุณธรรม
- 2.2 การบริหารอัตรากำลังโดยคณะกรรมการ
- 2.3 ส่งเสริมความก้าวหน้าของครู บุคลากร และผู้บริหาร
- 2.4 การบริหารงานบุคคลที่ดี จะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

3) ด้านการบริหารงบประมาณ

- 3.1 การจัดสรรงบประมาณยึดข้อมูล และความต้องการจำเป็น
- 3.2 การบริหารงบประมาณต่อต้นกำหนดเวลา

4) ด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเขต

- 4.1 สำนักงานเขต “จะเป็นโซ่ข้อกลาง” เป็นผู้ประสานที่ดี
- 4.2 ใช้สหวิทยาเขต เป็นกลไกในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
- 4.3 จัดทำ War Rooms ในการนำนโยบาย/ยุทธศาสตร์ สู่การปฏิบัติ
- 4.4 การบริหารจัดการใช้ฐานข้อมูล และ ICT
- 4.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พร้อมรับนักเรียนจากโรงเรียนขยายโอกาสของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีแนวโน้มลดลง
- 4.6 เพิ่มเป้าหมายจำนวนโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนทักษะอาชีพ
- 4.7 ส่งเสริมคุณธรรมและภูมิทัศน์ด้านทาน ค่านิยมพื้นฐานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4.8 ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาและเป็นผู้นำด้านศาสนพิธี
- 4.9 ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีและการศึกษาวิชาทหาร (ร.ด.)

ค่านิยม (Value) เครือข่ายร่วมพัฒนา นำพาสู่ความสำเร็จ ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัฒนธรรมองค์กร (Culture) “รู้คน รู้งาน บริการบนฟ้า เหนือความคาดหมาย”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จึงมีบทบาทหน้าที่ในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นไปตามนโยบายวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 84 โรงเรียน มีระบบการจัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ทางสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้มีการกำหนดนโยบายแผนการปฏิบัติราชการ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ไว้ในแผนกลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา จุดเน้นที่ 2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน จุดเน้นพิเศษ ระบุไว้ในข้อที่ 4 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) อยู่ในระดับ Top Ten ของประเทศ ตามแผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2563) การพัฒนาและยกระดับผลการทดสอบคุณภาพทางการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากล โดยใช้ผลคะแนนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาของนักเรียนไทย

อย่างไรก็ตามแผนงานการวางระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม้ว่าจะมีการประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและมีการปรับปรุง แก้ไขหลายครั้งและมีขั้นตอนตามลำดับคำสั่งจากเบื้องบนลงสู่เบื้องล่างที่เป็นระบบแต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษา ที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงบทบาทของครูผู้สอนจากผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์ พบว่า ระดับผลคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 5 วิชาเพิ่มขึ้น และมีค่าเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมระดับชาติ และ ในปีการศึกษา 2563-2564 ที่ผ่านมา ถ้าจำแนกออกเป็นขนาดโรงเรียนในระดับจังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ยังพบว่าผลคะแนนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ย 4 วิชาเพิ่มขึ้น และมีค่าเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับชาติ นั้นแสดงให้เห็นว่ายังไม่สามารถติด Top 10 ของประเทศ ตามแผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563-2565 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2563)

2.3.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในท้องที่จังหวัดขอนแก่น มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 84 โรงเรียน จัดการศึกษาตั้งแต่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็นสหวิทยาเขต 11 เขต ที่อยู่ในการกำกับควบคุมดูแล ได้แก่ 1.สหวิทยาเขตเมืองขอนแก่น 2.สหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์ 3.สหวิทยาเขตห้วยทิวาเขตกัลยาณมิตร 4.สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ 5.สหวิทยาเขตอุดมคงคาคีรี 6.สหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล 7.สหวิทยาเขตเวียงศิลา 8.สหวิทยาเขตพระธาตุขามแก่น 9.สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน 10.สหวิทยาเขตเวียงเรือคำและ 11.สหวิทยาเขตชุมแพม่านชมพู โรงเรียนมัธยมที่อยู่ภายใต้เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีจำนวน 11 สหวิทยาเขต มีจำนวนโรงเรียนในสังกัด 84 โรงเรียน มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน หัวหน้างาน/ฝ่าย 4 กลุ่มงาน จำนวน 336 คน รวมทั้งสิ้น 420 คน

2.3.3 สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2564 สามารถสรุปตามตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2564

	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ค่าเฉลี่ย
ระดับ สพม.ขอนแก่น	49.12	30.31	23.68	30.63	33.44
ระดับ จังหวัดขอนแก่น	49.12	30.31	23.68	30.63	33.44
ระดับ สพฐ.	52.13	30.79	24.75	31.67	34.84
ระดับ ประเทศ	51.19	31.11	34.47	31.45	37.06

จากตารางที่ 2.6 สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2564 เรียงลำดับรวม 4 วิชา พบว่า ทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ตารางที่ 2.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2564

	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ค่าเฉลี่ย
ระดับ สพม.ขอนแก่น	44.81	35.58	24.36	19.98	27.71	30.49
ระดับ จังหวัดขอนแก่น	44.81	35.58	24.36	19.98	27.71	30.49
ระดับ สพฐ.	47.74	37.45	25.83	21.83	29.04	32.38
ระดับ ประเทศ	46.4	36.87	25.56	21.28	28.65	31.75

จากตารางที่ 2.7 สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2564 เรียงลำดับรวม 5 วิชา พบว่า ทุกวิชามีคะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน ทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

สดใส ศรีสวัสดิ์ (2565) ผลการวิจัย พบว่า 1) ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันส่งผลต่อสภาพ ปัญหา และความต้องการของการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ผลการสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้แนวทาง บริหารจัดการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) ด้านการนิเทศการศึกษา (3) ด้าน สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา (4) ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (5) ด้านการวัดผลและประเมินผล

การเรียน 3) ผลการทดลองใช้ และประเมินรูปแบบการบริหารงาน พบว่า มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ทุกข้อรายการ

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

จิรภรณ์ วงษ์เขียด (2565) การบริหารงานบุคคลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกร่าง(พระชาวชัยสิทธิ์) อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านกร่าง(พระชาวชัยสิทธิ์) ซึ่งคัดเลือกจากโรงเรียนที่ได้จากการคัดเลือก พบว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

สำเร็จ บุญโตและคณะ (2565) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่เป็นสาเหตุให้ผลการทดสอบ O-NET เพิ่มขึ้น จำแนกเป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ 1.1) การวางแผนและออกแบบการดำเนินงานยกระดับคุณภาพวิชาการหรือการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 6 ขั้นตอน 1.2) การส่งเสริมสนับสนุนของฝ่ายบริหารมี 3 ด้าน 1.3) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 6 ลักษณะ 1.4) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ที่ดำเนินการจนเป็นวิถีชีวิตและเหมาะสมกับโรงเรียนมี 4 ลักษณะ และ 1.5) ปัจจัยแฝงด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ผลสอบ O-NET ของโรงเรียนเพิ่มขึ้น มี 6 ปัจจัยย่อย และ 2) แนวทางการยกระดับคุณภาพวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่ส่งผลให้ผลการทดสอบ O-NET เพิ่มขึ้น ได้แก่ 2.1) โรงเรียนต้องมีการวางแผนและออกแบบการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนและเป็นระบบ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมยกระดับคุณภาพวิชาการ โดยพัฒนา กิจกรรมย่อยเพื่อผลักดันปัจจัยหลักที่จะส่งผลให้ผลการทดสอบ O-NET เพิ่มขึ้น 2.2) เน้นการใช้กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ ที่ดำเนินการจนเป็นวิถีชีวิตและเหมาะสมกับโรงเรียน และ 2.3) ประยุกต์ใช้กิจกรรม PLC ที่บูรณาการการประเมินเพื่อพัฒนางาน ทุกขั้นตอน ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมของแนวทางแล้วพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงมากที่โรงเรียนอื่นสามารถนำไปประยุกต์เพื่อการปฏิบัติงานยกระดับผลสัมฤทธิ์ระดับโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพขึ้นได้

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า แนวทางการยกระดับคุณภาพวิชาการที่มีประสิทธิผลของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่ส่งผลให้ผลการทดสอบ O-NET เพิ่มขึ้น โดยรวม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ภูมิภควัธจ์ ภูมิพงศ์คชศร และ สุรพล พุฒคำ (2563) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ กับ ประสิทธิภาพการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับประสิทธิภาพการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าอยู่ระหว่าง -.292 ถึง .198 โดยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอันดับที่หนึ่ง คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ญาณิศา อัศวทรงพล (2562) ได้ศึกษา ตัวแปรที่ส่งผลต่อคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดย ตัวแปรที่ศึกษามี 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ได้แก่ ตัวแปรความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการสอนของครู ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และตัวแปรการส่งเสริมด้านการเรียนของผู้ปกครอง พบว่าตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้ศึกษา แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์พบว่า การบริหารของสถานศึกษา เกือบทุกสถานศึกษา ผู้บริหารได้ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เน้นการทำงาน เป็นทีมและการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้เรียน เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน เพื่อกำหนดกรอบทิศทาง และวางแผนในการบริหารงาน เน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่ สะอาด ทันสมัย และปลอดภัย ด้านหลักสูตรได้ให้ความสำคัญกับด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัด ด้านการจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียน รู้จักการคิดวิเคราะห์การลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการใช้ความจำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และสามารถวิเคราะห์แนวข้อสอบ O-NET เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับคะแนน O-NET ได้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก (2561) ผลการศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนของสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับดีในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการดำเนินการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกข้อรายการพบว่า ส่วนใหญ่มีการดำเนินการอยู่ในระดับดี ซึ่งมีการปฏิบัติมากที่สุดตามลำดับในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การนำผลไปใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญ แรงจูงใจ และการเสริมแรงแก่ครูผู้สอนและนักเรียน 2) การวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-NET ในภาพรวมของสถานศึกษา 3) การประชุมชี้แจงและให้ข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบ O-NET แก่ครูผู้สอนและนักเรียน 4) การวิเคราะห์ข้อสอบ O-NET ตามตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษา 5) การจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมผลการทดสอบของนักเรียนและการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อองค์ประกอบที่ 2 การนำผลไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การจัดการสอนเสริมเพื่อทบทวน/เตรียมความพร้อมก่อนการทดสอบ O-NET 2) การนำผลการทดสอบ O-NET ไปวางแผนพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้และยกระดับผลการทดสอบทางการเรียน 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลการทดสอบทางการเรียน 4) การมีส่วนร่วมใน

โครงการเพื่อส่งเสริมผลการทดสอบของนักเรียนและการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีบริหารสถานศึกษาและมีการดำเนินการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับดี และการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานและมีความสัมพันธ์กันมาก

ปทุมพร กาญจนอรรถ (2561) ผลการศึกษา มีการปฏิบัติโดยรวมของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการบริหารงานบุคคลโรงเรียน ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านที่ 1 การวางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่ 2 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ 4 วินัยและการรักษาวินัย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การออกจากราชการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) การปฏิบัติงานของการบริหารงาน บุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการบริหารงานบุคคลโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม ผู้บริหาร สถานศึกษาและรองผู้อำนวยการบริหารงานบุคคลโรงเรียนเห็นว่าการปฏิบัติสูงกว่าข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560) ผลการวิจัย พบว่า 1.สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2.สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3.สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

มนต์ชัย รัตนสังข์ (2560) ผลการวิจัย พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง และประสบการณ์ที่ต่างกันจะมีผลต่อความคิดเห็นด้านการบริหารงานทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 50 เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

นवलแสง สุคีร์และคณะ (2560) ผลการศึกษา พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภาคใต้ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ไค-สแควร์ (χ^2) = 569.12 df = 115 P-value = 0.000 ค่า χ^2/df = 4.94 ค่า RMSEA= 0.069 CFI= 0.99 GFI = 0.93 AGFI = 0.90) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล โดยรวมต่อประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และพฤติกรรมการสอนของครู โดยปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภาคใต้ ได้ร้อยละ 72

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า โมเดลมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลโดยรวมต่อประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภาคใต้มากที่สุด ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กันมาก

อัจฉรา ราชเนตร (2560) ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการโครงการหมอภาษาของโรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์

1.1 ผลการทดสอบของการดำเนินโครงการหมอภาษา สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทุกคนให้ดีขึ้นได้ และผลการยกระดับผลการทดสอบทางการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ของโครงการหมอภาษาอยู่ในระดับดีมาก

1.2 ความพึงพอใจของครูผู้เข้าร่วมโครงการหมอภาษา พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน และนักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านทักษะภาษาไทยทำให้มีความชำนาญเข้าใจความหมายของคำศัพท์มากขึ้น มีความมั่นใจในการพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทยมากขึ้น

1.3 แผนการดำเนินงานโครงการหมอภาษา มีการคัดกรองนักเรียนด้านการอ่าน การเขียนทุกระดับชั้นมีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนทุกระดับชั้น จัดทำเครื่องมือสำหรับใช้คัดกรองความสามารถด้านการอ่านการเขียน ทุกระดับชั้นหลังการพัฒนา มีการรายงานข้อมูลนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามกำหนด

1.4 การวิจัย ประเมินผลและการพัฒนา ได้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมสำหรับพัฒนาและแก้ปัญหาด้านการอ่าน การเขียนสำหรับนักเรียนเพื่อจัดทำเครื่องมือกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาตามมาตรการเร่งรัดการอ่านอย่างรู้เรื่องและสื่อสารได้ และมีการอบรมเพื่อพัฒนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการหมอภาษา

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการหอภาษา ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหอภาษา และด้านการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการหอภาษาอยู่ในระดับคุณภาพดี

3. ภาพอนาคตของการบริหารจัดการโครงการที่พึงประสงค์ของโครงการหอภาษา โรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์ได้พิจารณาภาพอนาคตเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การเรียนรู้และการพัฒนาการ ด้านที่ 2 การดำเนินการภายใน ด้านที่ 3 การดำเนินการด้านความพึงพอใจ และด้านที่ 4 การดำเนินการด้านคุณภาพ

4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการหอภาษา ที่สอดคล้องกับภาพอนาคต ได้กำหนดระยะเวลา (Time Line) ในการพัฒนาคุณภาพโครงการหอภาษา ภายในปีการศึกษา 2560-2561 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินการภายใน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านความพึงพอใจ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาองค์กร

สรุปภาพรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีบริหารสถานศึกษาและมีการดำเนินการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขึ้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับดีมาก และการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขึ้นพื้นฐานและมีความสัมพันธ์กันมาก

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Eliana, Gianfranco, and Matteo (2008, p. 157-173) ได้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประเมินมหาวิทยาลัย ในประเทศอิตาลี โดยทำการสำรวจความคิดเห็นจากอธิการบดี ผู้อำนวยการด้านการบริหาร (ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการประเมิน) และหัวหน้าและสมาชิกในกลุ่มที่ทำการประเมิน (ผู้ประเมิน) ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยได้แบ่งประเภทของปัญหาออกเป็น 6 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) มุมมองด้านเทคนิคของการประเมิน 2) ลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประเมิน 3) โครงสร้างและนโยบายเกี่ยวกับบุคลากร ในหน่วยการประเมิน 4) การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย 5) นโยบายสาธารณะและปัจจัยด้านระบบ และ 6) ความสัมพันธ์ ที่ไม่เหมาะสมและผลประโยชน์ทับซ้อน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในตำแหน่งที่แตกต่างกัน ได้ระบุปัญหาแตกต่างกันไป

L. Stickler & G. Sykes (2016, Abstract) ได้ศึกษา การสร้างแบบจำลองและอธิบายเนื้อหา (MEC) การประเมินประสิทธิภาพแบบทดสอบระดับชาติ จาก National Observational Teaching Examination (NOTE) assessment series. การสร้างแบบจำลองนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบที่เป็นหัวใจของการสอนรูปแบบการสอนของครูและอธิบายความรู้และทักษะในหลักสูตรการสอน โดยใช้แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินที่ครอบคลุม 4 มิติ ได้แก่ การวางกรอบงานของครู การบรรยายการอธิบายในระหว่างสอน การสาธิตการสอน และการใช้ภาษา แล้วประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลอง (MEC) พบว่า แบบจำลองมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผลการทดสอบได้ และครูควรให้นักเรียนทำแบบทดสอบตามความสมัครใจของนักเรียน

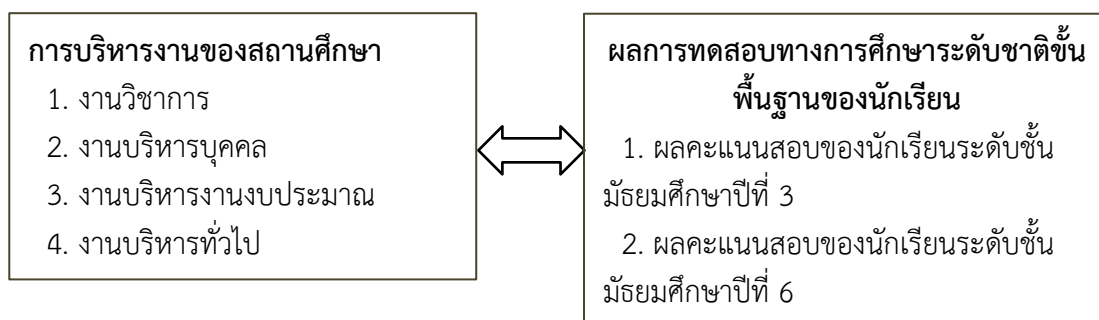
Molin Lena, Alm Fjellborg Andreas (2018, p451-469) ศึกษาการให้ระดับผลการเรียนสูงกว่าที่ผู้เรียนควรได้รับ ซึ่งทำให้ผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนสูงขึ้นในโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนของรัฐบาลในประเทศสวีเดน ได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบ

ระดับชาติและผลการสอบปลายภาคในวิชาสังคมศึกษาในชั้นปีที่ 9 โดยข้อมูลในระดับโรงเรียนถูกมาใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยของ OLS เพื่อตรวจสอบความแตกต่างอย่างเป็นระบบระหว่างโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนของรัฐ หน่วยการเรียนรู้ที่ศึกษาคือ ธรณีวิทยา จากการศึกษาคพบว่า 1) ความแตกต่างระหว่างผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนของรัฐบาลมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อย เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญคือระดับการศึกษาเฉลี่ยของผู้ปกครอง ,เกรดเฉลี่ย (GPA) ของโรงเรียน และการผลการทดสอบระดับชาติในวิชาสังคมศึกษาที่โรงเรียน 2) ผลการทดสอบระดับชาติในวิชาสังคมศึกษา พบว่าโรงเรียนในเขตตัวเมืองนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าผลการทดสอบระดับชาติของตนเอง ส่วนโรงเรียนที่อยู่รอบนอกของตัวเมือง พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่าผลการทดสอบระดับชาติของตนเอง ความแตกต่างในระดับภูมิภาคอาจส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและความพยายามในการจัดหาโรงเรียนให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศของสวีเดนจึงยังไม่ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนของครูมีความสำคัญต่อการยกระดับผลการทดสอบระดับชาติ ส่วนการให้ระดับผลการเรียนสูงกว่าที่ผู้เรียนควรได้รับทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และไม่ใช่วิธีการในการพัฒนาผลการทดสอบระดับชาติ

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปรากฏการณ์การจัดการบริหารงาน 4 กลุ่มงานของสถานศึกษากับความสัมพันธ์ของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและระเบียบ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำรา เว็บไซต์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และสร้างเครื่องมือ หลังจากนั้นนำเสนอคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจสอบ แล้วนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาประเมินผลการทดสอบระดับชาติ และปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยแล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นนำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงานทั้ง 4 กลุ่มงาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งจากสถิติในปีการศึกษา 2565 มีจำนวน 84 โรงเรียน มีจำนวน 420 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 84 คน หัวหน้าฝ่าย/ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน โรงเรียนละ 4 กลุ่มงาน จำนวน 336 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน)

สหวิทยาเขต	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร	หัวหน้ากลุ่มงาน
เมืองขอนแก่น	5	5	20
แก่นนครราชพฤกษ์	7	7	28
กัลยาณมิตร	6	6	24
ปราสาทพญาไฟ	8	8	32
อุดมคงคาคีรี	9	9	36
หนองสองห้อง-พล	8	8	32
วงศาพัฒนา	7	7	28
พระธาตุขามแก่น	9	9	36
น้ำพอง-กระนวน	6	6	24
เวียงเรือคำ	8	8	32
ชุมแพ-บ้านขามพูน	11	11	44
รวม 420 คน	84	84	336

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน) โดยศึกษาเฉพาะข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1. การบริหารวิชาการ 2. การบริหารงานบุคคล 3. การบริหารงบประมาณ 4. การบริหารทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเป็นการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่มงานในสถานศึกษา ดังนี้ 1) การบริหารวิชาการ ศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1.1 การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร 1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน 1.3 งานวัดผลและประเมินผล 1.4 งานนิเทศ 2) การบริการงานบุคคล ศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 2.1 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตรงตาม

มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.2 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน 2.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม 2.4 ด้านวินัยและการรักษาวินัย 3) การบริหารงบประมาณ ศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 3.1 จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ 3.2 จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3.3 งานพัสดุและสินทรัพย์ 3.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 4) การบริหารทั่วไป ศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 4.1 พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ 4.2 ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการ 4.3 การร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี 4.4 พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ยุทธ โภยวรรณและกุสุมา ผลาพรหม, 2553, หน้า 164) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วย ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วย ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วย ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วย ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วย ระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลสารสนเทศผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยให้ได้ตามลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 3 ด้านไว้ในบทที่ 1 แล้วสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละด้านให้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

3.4.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) หาค่า IOC โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) (สุวิมล ติรภานันท์, 2550, หน้า 137) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงของข้อคำถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษามีค่ามากกว่า 0.50 คำแนะนำของท่านผู้เชี่ยวชาญแนบในภาคผนวก ง การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

2) การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดลองใช้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้วิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและโดยรวม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ (Pearson Product Moment Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นตามแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสมไม่ควรน้อยกว่า 0.70 แบบสอบถามนี้จึงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.5.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน

3.5.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัด 84 โรงเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการติดตามงาน ดังนี้

3.5.2.1 ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามด้วยระบบ Google form ไปที่ต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในวันที่ 20 มิถุนายน 2566

3.5.2.2 ผู้วิจัยได้ติดตามและประสานงานกับเพื่อนตำแหน่งครูในเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และได้ลงพื้นที่เพื่อติดตามแบบสอบถาม ในวันที่ 22-24 มิถุนายน 2566 พบว่า ในวันที่ 25 มิถุนายน 2566 ได้มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 65 โรงเรียน

3.5.2.3 ผู้วิจัยได้ติดตามและประสานงานกับเพื่อนตำแหน่งผู้บริหารและรองผู้บริหารในเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อติดตามแบบสอบถามที่เหลืออีก 19 โรงเรียน ในวันที่ 25 มิถุนายน 2566 ถึง วันที่ 4 เมษายน 2566 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 84 โรงเรียน

3.5.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบเอกสารและคิวอาร์โค้ดเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง

3.5.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลระดับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

3.5.5 ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนค่าเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2564

3.5.6 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของผลระดับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและผลการคะแนนเฉลี่ย O-NET ของนักเรียนเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปรผลในโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Coefficient)

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.6.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

3.6.1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มี 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.1.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างผลการบริหารงานในสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ (Pearson Product Moment Coefficient) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลผลระดับสัมพันธ์ (Best,1977) ดังนี้

0.81-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

0.61-0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

0.41-0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

0.21-0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

0.01-0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2.เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มี เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการปฏิบัติงาน 4 กลุ่มงานในสถานศึกษา และ ผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย/ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน โรงเรียนละ 4 กลุ่มงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 84 โรงเรียน จำนวน 420 คน ได้ข้อมูลกลับมา 420 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามมา ดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบคำถาม การวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
- 4.6 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

(\bar{x}) แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 420 คน ได้ข้อมูลกลับมา 420 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัย นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำแนกร้อยละของกลุ่มเป้าหมายแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	168	40
หญิง	252	60
2. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม		
ผู้บริหาร	84	20
กลุ่มงานการบริหารวิชาการ	84	20
กลุ่มงานการบริหารงานบุคคล	84	20
กลุ่มงานการบริหารงบประมาณ	84	20
กลุ่มงานการบริหารทั่วไป	84	20
3. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	97	23.10
5-10 ปี	134	31.90
มากกว่า 10 ปี	189	45.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเพศชาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาเป็นตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 97 คน คิด เป็นร้อยละ 23.10

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งโดยรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบ ตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ด้านการบริหารงานของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
	(\bar{X})	S.D.	
1. การบริหารงบประมาณ	4.38	0.44	มาก
2. การบริหารวิชาการ	4.36	0.51	มาก
3. การบริหารทั่วไป	4.35	0.41	มาก
4. การบริหารงานบุคคล	3.97	0.34	มาก
การบริหารงานของสถานศึกษา	4.27	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 , 4.36, 4.35, 3.97 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ด้านการบริหารงบประมาณ	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
	(\bar{X})	S.D.	
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	4.48	0.50	มาก
2. การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ	4.41	0.50	มาก
3. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.39	0.51	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ด้านการบริหารงบประมาณ	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		(\bar{x})	S.D.	
4.	การจัดทำบัญชีงานพัสดุและสินทรัพย์	4.32	0.53	มาก
5.	การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ	4.31	0.55	มาก
การบริหารงบประมาณ		4.38	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การจัดทำบัญชีงานพัสดุและสินทรัพย์ และการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.41, 4.39, 4.32 และ 4.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

	ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		(\bar{x})	S.D.	
1.	การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.46	0.54	มาก
2.	การนิเทศ	4.40	0.53	มาก
3.	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ	4.38	0.54	มาก
4.	การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา	4.30	0.65	มาก
5.	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.27	0.65	มาก
ด้านการบริหารงานวิชาการ		4.36	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ

การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.40, 4.38, 4.30 และ 4.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

	ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		(\bar{x})	S.D.	
1.	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.21	0.54	มาก
2.	การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน	4.11	0.45	มาก
3.	การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม	4.06	0.57	มาก
4.	ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.91	0.59	มาก
5.	มีระเบียบวินัยทางราชการ	3.55	0.66	มาก
	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.97	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่

การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีระเบียบวินัยทางราชการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21, 4.11, 4.06, 3.91 และ 3.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

	การบริหารทั่วไป	ระดับปฏิบัติการ		แปลผล
		(\bar{x})	S.D.	
1.	การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.48	0.55	มาก
2.	การร่วมกันวางแผนพัฒนางาน	4.42	0.62	มาก
3.	การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการ	4.36	0.49	มาก
4.	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ	4.30	0.49	มาก
5.	การประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษา	4.22	0.60	มาก
ด้านการบริหารทั่วไป		4.35	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การร่วมกันวางแผนพัฒนางาน การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ การประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.42, 4.36, 4.30 และ 4.22 ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2564 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.4-4.5

ตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
ภาษาไทย	49.12	7.45	ค่อนข้างดี
คณิตศาสตร์	23.68	3.62	พอใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
วิทยาศาสตร์	30.63	2.81	พอใช้
ภาษาอังกฤษ	30.31	5.41	พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	33.44	4.20	พอใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.20 อยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ภาษาไทย	44.81	10.93	ค่อนข้างดี
คณิตศาสตร์	19.98	5.99	พอใช้
วิทยาศาสตร์	27.71	5.86	พอใช้
สังคมศึกษา	35.58	6.93	พอใช้
ภาษาอังกฤษ	24.36	6.45	พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	30.49	5.90	พอใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.90 อยู่ในระดับพอใช้

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 เป็นรายด้าน โดยใช้ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ (Pearson Product Moment Coefficient) นำเสนอในรูปแบบ ตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

การบริหารงานของสถานศึกษา		ผลคะแนน ม.3	ผลคะแนน ม.6
ด้านที่ 1 การบริหารวิชาการ	ค่าสหสัมพันธ์	.25*	.31*
	P	.005	.005
	ระดับความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์
ด้านที่ 2 การบริหารงานบุคคล	ค่าสหสัมพันธ์	.19	.17
	P	-	-
	ระดับความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านที่ 3 การบริหารงบประมาณ	ค่าสหสัมพันธ์	.34*	.21*
	P	.005	.005
	ระดับความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์
ด้านที่ 4 การบริหารทั่วไป	ค่าสหสัมพันธ์	.24*	.08
	P	.005	-
	ระดับความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
การบริหารงานของสถานศึกษา	ค่าสหสัมพันธ์	.33*	.26*
	P	.005	.005
	ระดับความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์

*P < 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำแนกออกเป็นโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

4.5.1 การบริหารวิชาการของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .33* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การบริหารวิชาการของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .26* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.2 การบริหารวิชาการของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้าง

ต่ำที่ .25* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .31* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.3 การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6 ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.5.4 การบริหารงบประมาณของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .34* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .21* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.5 การบริหารทั่วไปของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ .24* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2.เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้ การบริหารงานของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือการบริหารงานของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน) โดยศึกษาเฉพาะข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง 4 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ด้านการบริหารงบประมาณ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการเป็นการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยศึกษาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่มงาน/ฝ่ายของสถานศึกษา ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริการงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ สอบถาม ข้อบ่งชี้ในการศึกษาระดับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษามี 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่ 1.1 การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ 1.3 การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา 1.4 การนิเทศ 1.5 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) ด้านการบริการงานบุคคล ได้แก่ 2.1 การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม 2.2 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน 2.3 ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.4 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ 2.5 พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ 3.1การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม 3.2 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

ตรงสายงานสอน 3.3 ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ 3.4 จรรยาบรรณวิชาชีพ 3.5 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ 4.1 การประสานงานกับเครือข่ายภาคีพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 4.2 การร่วมกันวางแผนพัฒนางาน 4.3 การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการพัฒนาทดสอบทางวิชาการ 4.4 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ 4.5 การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของลิเคิร์ต (Likert) ยุทธโกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม, 2553 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of Item Objective congruence : IOC) เพื่อนำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC ไปจัดเตรียมทำเป็นแบบสอบถามทาง อิเล็กทรอนิกส์ในโปรแกรม Google Form และนำไปทดลองใช้ (Try-out) สำหรับที่ไม่ใช่ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 จะได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1990) เท่ากับ .973 ขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าผ่านลิงค์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน จำนวน 420 คน และได้ แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์สถิติ (t-test) เพื่อหาระดับการปฏิบัติการการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับปฏิบัติการการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Coefficient) โดยรวม ทั้งรายด้านและรายข้อ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ระดับใด ตามสมมุติฐาน การบริหารงานของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขึ้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Coefficient) ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ได้ดังนี้

5.1.1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิง จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาเป็น เพศชาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 97 คน คิด เป็นร้อยละ 23.10

5.1.1.2 จำแนกเป็นตามตำแหน่ง พบว่า จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา เป็นตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 20

5.1.1.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติการการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ดังนี้

5.1.2.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก อันดับ 1 ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารบริหารทั่วไป ตามลำดับ

5.1.2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ การจัดทำบัญชีงานพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

5.1.2.3 ผลการวิเคราะห์ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ได้แก่ การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ การนิเทศ การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามลำดับ

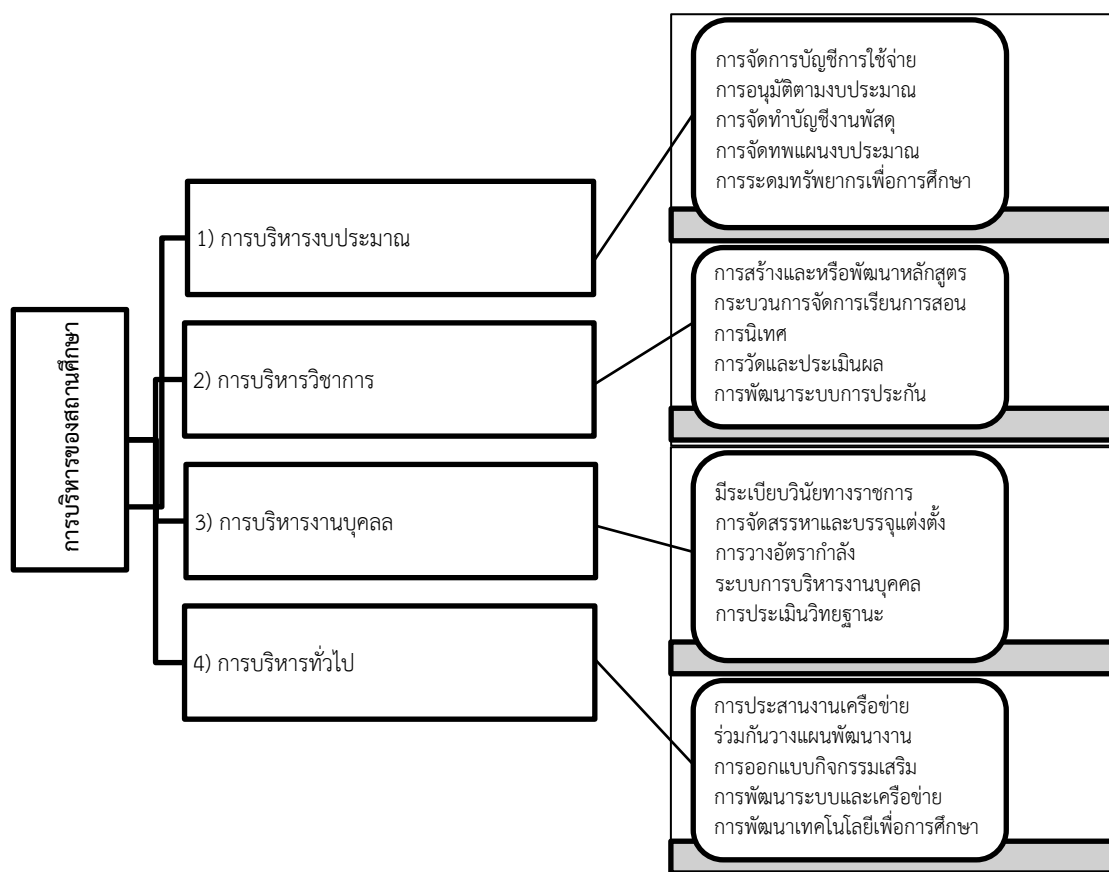
5.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ ได้แก่ มีระเบียบวินัยทางราชการ การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การประเมินวิทยฐานะและการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.2.5 ผลการวิเคราะห์ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อันดับ 1 ได้แก่ การประสานงานกับเครือข่ายภาคีพัฒนาเครือข่ายการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาการร่วมกัน

วางแผนพัฒนางาน การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการ การพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ภาพที่ 5.1 สรุปผลระดับการบริหารงานของสถานศึกษา

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.1.3.1 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.20 อยู่ในระดับพอใช้

5.1.3.2 ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.90 อยู่ในระดับพอใช้

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.1.4.1 การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าโดยรวมมีค่าความสัมพันธ์กันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

5.1.4.2 การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าโดยรวมมีค่าความสัมพันธ์กันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์ ด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กันกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สมมุติฐาน การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ส่วนการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กัน มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สามารถนำมาอภิปรายผล พบว่า ระดับการปฏิบัติการการบริหารงานของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดีมาก อันดับ 1 ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ซึ่งสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของสถานศึกษา พบว่า

ด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สดใส ศรีสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 พบว่า การวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์ชัย รัตนสังข์ (2560) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 50 เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ยแล้วครูเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง และประสบการณ์ที่ต่างกันจะมีผลต่อความคิดเห็นด้านการบริหารงานทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จีรภรณ์ วงษ์เชียด (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกร่าง(พระชาวชัยสิทธิ์) อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกร่าง(พระชาวชัยสิทธิ์) ซึ่งคัดเลือกจากโรงเรียนที่ได้จากการคัดเลือก พบว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับคะแนน O-NET ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 อยู่ในระดับพอใช้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่ามีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้ศึกษา แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ พบว่า การบริหารของสถานศึกษา เกือบทุกสถานศึกษา ผู้บริหารได้ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เน้นการทำงาน เป็นทีมและการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้เรียน เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน เพื่อกำหนดกรอบทิศทาง และวางแผนในการบริหารงาน เน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้น่าอยู่ สะอาด ทันสมัย และปลอดภัย ด้านหลักสูตรได้ให้ความสำคัญกับด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามความสามารถและความถนัด ด้านการจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียน รู้จักการคิดวิเคราะห์การลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการใช้ความจำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และสามารถวิเคราะห์แนวข้อสอบ O-NET เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับคะแนน O-NET ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สำเร็จ บุญโต (2564) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2563 พบว่าปัจจัยเชิงประจักษ์ที่เป็นสาเหตุให้ผลการทดสอบ O-NET เพิ่มขึ้น จำแนกเป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ 1.1) การวางแผนและออกแบบการดำเนินงานยกระดับคุณภาพวิชาการหรือการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 6 ขั้นตอน 1.2) การส่งเสริมสนับสนุนของฝ่ายบริหารมี 3 ด้าน 1.3) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 6 ลักษณะ 1.4) กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ที่ดำเนินการจนเป็นวิถีชีวิตและเหมาะสมกับโรงเรียนมี 4 ลักษณะ และ 1.5) ปัจจัยแฝงด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ผลสอบ O-NET ของโรงเรียนเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนน O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สัมพันธ์ กับการบริหารงานของสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าสหสัมพันธ์ .345** ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าสหสัมพันธ์ .254* และด้านการบริหารทั่วไป มีค่าสหสัมพันธ์ .242* ตามลำดับ โดยทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์กัน ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กัน และ คะแนน O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สัมพันธ์ กับการบริหารงานของสถานศึกษา 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ มีระดับ มีค่าสหสัมพันธ์ .316** ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าสหสัมพันธ์ .217* ทั้งสองด้านมีความสัมพันธ์กัน ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์ ซึ่ง สอดคล้องกับภูมิภควัจจ ภูมิพงศ์คชศร และสุรพล พุดคำ (2563) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีค่าอยู่ระหว่าง -.292 ถึง .198 มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบริหารงานวิชาการเป็นความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านการบริหารงบประมาณ มีความสัมพันธ์ ซึ่ง สอดคล้องกับ ปังปอนด์ รักอำนวยกิจ และศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2558) ศึกษางบประมาณการศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในประเทศไทย พบว่า ผลการวิเคราะห์คะแนน O-NET ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนแบบกำลังสองน้อยที่สุด ของวิชาคณิตศาสตร์ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่างบประมาณรวมทั้งโรงเรียนได้รับมีผลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อคะแนนสอบของทุกวิชาในทุกระดับที่ระดับความน่าเชื่อถือร้อยละ 99.9 แต่ในแบบจำลองที่สองที่มีการแยกผลกระทบของปัจจัยงบประมาณออกเป็นงบประมาณจากรัฐและงบประมาณที่ไม่ได้จากรัฐ พบว่า งบประมาณทั้งสองประเภทมีผลต่อคะแนนสอบทั้งสามวิชาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น

ด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ ซึ่ง สอดคล้องกับ ญาณิศา อัครทรงพล (2562) ได้ศึกษา ตัวแปรที่ส่งผลต่อคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดย ตัวแปรที่ศึกษามี 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ได้แก่ ตัวแปรความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ตัวแปรพฤติกรรมการสอนของครู ตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน และตัวแปรการส่งเสริมด้านการเรียนของผู้ปกครอง พบว่า ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะ 2 ประการ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

สถานศึกษาควรจัดครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรและมีการนิเทศกำกับ ติดตาม ดูแล เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนและควรมีการจัดทำโปรแกรมหรือโครงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ให้มีลักษณะเป็นมาตรฐาน เช่น จัดทำหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนให้ทันยุคทันสมัยกับนักเรียนในปัจจุบัน และควรมีงบประมาณในการสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เหมาะสมและเพียงพอ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน มีความสัมพันธ์กัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนย้อนหลัง 5 ปี เพื่อตรวจสอบสอดคล้องของงานวิจัย

5.3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน

บรรณานุกรม

1 ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิรภรณ์ วงษ์เชียด. (2565). การบริหารงานบุคคลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านกร่าง (พระวอชัยสิทธิ์) อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารสหวิทยาการพัฒนาศาสตร์*. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2562). กลยุทธ์การยกระดับผลการทดสอบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *รายงานวิจัยด้านการศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักการศึกษา .
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2551). *ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของปราชญ์ตะวันตก*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ธนันท์ ธนารัตนะภูมิ. (2563). การใช้ประโยชน์จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน. *วารสารเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 48(1), 63-82.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นวลแสง สุศิริและคณะ. (2560). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดภาคใต้. *มหาวิทยาลัยทักษิณ. วารสารราชภัฏธนบุรี*, 11(1).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2557). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/276228>.
- พิชญ์สิขา พงษ์พันแพงพงา. (2560). ตัวแปรที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงบริการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล: นครราชสีมา*.
- ภูมิภาควิธีจ ภูมิพงศ์ชศร และ สุรพล พุฒคำ. (2563). การบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18. *มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(1).
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: สำนักพิมพ์ มนตรี จำกัด.
- มนต์ชัย รัตนสังข์. (2560). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 50. เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร*.

- ยาเป็น เรื่องจรูญศรี. (2555). แนวคิดทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2564, จาก <http://www.kroobannok.com/blog/20420>.
- ยุทธ ไถยวรรณ และ กุสุมา ผลาพรหม. (2553). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- รุจิรา เรือนเหมย. (2554). *ทฤษฎีระบบ*. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2564, จาก http://rujirax.blogspot.com/2011/07/blog-post_08.html.
- วีระพงษ์ ก้านกิ่ง. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. *วารสารราชธานีนวัตกรรมสังคมศาสตร์*. 1(1).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2548). *การบริหาร : หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2550). *หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์
- สมบัติ กุสุมาวลี. (2554). เศรษฐกิจบนฐานความรู้: เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ตอนที่ 4. *วารสารวิชาการ*. 168, 108-113.
- สดใส ศรีสวัสดิ์. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 16(45).
- สุวิมล ติรกานันท์. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเร็จ บุญโตและคณะ. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2563. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(1).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (2563). *แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565)*. เอกสารหมายเลข 7/2563 กลุ่มนโยบายและแผน. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2564, จาก http://www.kksec.go.th/new/view_download.php?id=192.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2564, จาก <https://drive.google.com/drive/folders/1JRt3nUmOJj13WwawD4LAgxrs37sRGgU?usp=sharing>.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก. (2561). แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในจังหวัด
พิษณุโลก. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2564, จาก
<http://www.plkmoe.go.th/home/index.php/2018-02-01-04-07-01/3035-o-net-2>
สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2545). *สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 3*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา

2. วิทยานิพนธ์

- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ (ค.ม.) สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปทุมพร กาญจนอัคร์. (2561). *แนวทางการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการ
คิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะ
การคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- พรธิดา พูลถาวร. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ได้คะแนน O-NET สูงสุด
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้าน
สัตหีบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มะลิวรรณ ระฆังทอง. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของ
นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฐมศึกษานครราชสีมา เขต 7.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันวิสาข์ ช่วยจันทร์. (2562). ทศนคติและความพร้อมในการสอบ O-net ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดโรงเรียนรัฐบาล เขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การศึกษา
อิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สิรินญา ศิริประโคน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1*. การค้นคว้าอิสระปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.
- อังคณา จะนะบุรณ์. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อัจฉรา ราชเนตร. (2560). ถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการหอภาษา โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

3. ภาษาอังกฤษ

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw - Hill.

Eliana, Gianfranco, and Matteo (2008). How Can Evaluation Fail? The Case of Italian Universities. *Quality in Higher Education* .Volume 14, 2008 - Issue 2.

L Molin, A Alm Fjellborg. (2018). Geographical variations in the relation between final course grades and results on the national tests in social sciences, 2015-2017. *Educational Review*, 2021 VOL. 73, NO. 4, 451–469.

L. Stickler & G. Sykes. (2016). *Modeling and Explaining Content: Definition, Research Support, and Measurement of the ETS® National Observational Teaching Examination (NOTE) Assessment Series* . Research Memorandum ETS RM–16-07.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๕-๑๕๘๘ โทรสาร ๐-๔๓๒๕-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๓๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียน

เนื่องด้วย นางสาวนิตยาภรณ์ ศรีไพร เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง
“การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
โดยมี ดร.อัครเดช นิละโยธิน เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์
และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำสารนิพนธ์และขออนุญาตใช้
หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวนิตยาภรณ์ ศรีไพร ๐๙๖-๙๖๙๔๑๘๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีสาทร

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๔๘

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัย (ระบบ Google form)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม (QR Code) จำนวน ๑ แผ่น

เนื่องด้วย นางสาวนิตยาภรณ์ ศรีไพร เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” มีที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ ดร.อัครเดช นีละโยธิน

ดังนั้นเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยระบบ Google form โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงาน ๔ กลุ่มงาน ทั้ง ๘๔ โรงเรียน เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูล ในการทำสารนิพนธ์ โดยมีระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามได้ถึงวันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และขออนุญาตหน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจิริวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีสาทร
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

สแกน (QR Code)

แบบสอบถามระบบ Google form

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีสาทร
ติดต่อประสานงาน : นางสาวนิตยาภรณ์ ศรีไพร ๐๙๖-๙๖๙๔๑๘๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน

๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๕-๑๔๔๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๕-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๕๔๘

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น	
เลขที่ 4840	วันที่ 11.02
วันที่ 20 มี.ค. 2566	
☐ ส่งเอกสาร	☐ โทร
☐ ส่งใบ	☐ อื่นๆ
☒ การแจ้ง	☐ อื่นๆ

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัย (ระบบ Google form)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม (QR Code) จำนวน ๑ แผ่น

เนื่องด้วย นางสาวนิตติญากรณ์ ศรีไพโร เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๐/๒๕๖๔ ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” มีที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ ดร.อัครเดช นิลละโยธิน

ดังนั้นเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยระบบ Google form โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงาน ๔ กลุ่มงาน ทั้ง ๘๔ โรงเรียน เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูล ในการทำสารนิพนธ์ โดยมีระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามได้ถึงวันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และขออนุญาตหน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจิริวัฒน์, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

สแกน (QR Code)

แบบสอบถามระบบ Google form

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวนิตติญากรณ์ ศรีไพโร ๐๙๖-๙๖๕๔๑๘๗

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. นายอภิชาติ อุ้นเกิด
วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย
ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนครขอนแก่น
2. นางนงนุช ฐากุลธเนศ
วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ครู โรงเรียนกุเวียงวิทยาคม
3. นางสุนันทา ภูสนาน
วุฒิการศึกษา ศีษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ครู โรงเรียนหนองเรือวิทยา

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน
ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.ระดับการบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของสถานศึกษากับผลการทดสอบระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นเครื่องมือวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงและตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนจัดส่งคืนโดยไม่ต้องส่งระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นิติญาภรณ์ ศรีไพโร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดใช้เครื่องหมาย / ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม
 เพศชาย เพศหญิง
2. ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม
 ผู้บริหาร
 หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน
 หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มบริหารวิชาการ
 หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มบริหารงานบุคคล
 หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มบริหารงบประมาณ
 หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มบริหารทั่วไป
3. ประสบการณ์การทำงาน
 () น้อยกว่า 5 ปี
 () 5 - 10 ปี
 () มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	1.กลุ่มงานบริหารวิชาการ					
1	การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ					
3	การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา					
4	การนิเทศ					
5	การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
	2.กลุ่มงานบริหารงานบุคคล					
6	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
7	ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ					
8	การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน					
9	การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร ทางการศึกษาอย่างเหมาะสม					
10	มีระเบียบวินัยทางราชการ					
	3.กลุ่มงานบริหารงบประมาณ					
11	การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ					
12	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ					
13	การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ					
14	การจัดทำบัญชีงานพัสดุและสินทรัพย์					
15	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา					
	4.กลุ่มงานบริหารทั่วไป					
16	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศ					
17	การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการ					
18	การร่วมกันวางแผนพัฒนางาน					
19	การประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษา					
20	การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุงการวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
การบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน
ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาขอนแก่น

นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด	คำแนะนำและแก้ไขปรับปรุง
<p>การบริหารวิชาการ หมายถึง การสร้างและหรือพัฒนา หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อวัดผลและประเมินผลติดตามนิเทศและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา</p>	<p>1. ท่านมีการสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความเข้าใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับเข้าใจง่าย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>2. ท่านมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับเข้าใจง่าย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>3. ท่านมีวัดผลและประเมินผลหลังการนำไปใช้หลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>

	4. ท่านมีการนิเทศ ติดตามผล ในสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ ต้องไปอธิบาย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย
	5. ท่านมีการพัฒนาระบบการ ประกันภายในการศึกษาใน สถานศึกษาในสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ ต้องไปอธิบาย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย
การบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมการ ประเมินวิทยฐานะและพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาเพื่อให้มี คุณภาพตรงตามมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาบรรณ วิชาชีพ การวางแผน อัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่งตรงสายงานสอนเพื่อ สรรหาและบรรจุแต่งตั้ง บุคลากรทางการศึกษาอย่าง เหมาะสมโดยมีระเบียบวินัย ทางราชการ	1.ท่านมีการส่งเสริมการ ประเมินวิทยฐานะและพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ ต้องไปอธิบาย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย

	<p>2.ท่านมีการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>3.ท่านมีการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอนในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>4.ท่านมีการจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>5. ท่านมีระเบียบวินัยทางราชการในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>

<p>การบริหารงบประมาณ หมายถึง จัดทำแผน งบประมาณและคำขอตั้ง งบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงิน การอนุมัติ ตาม งบประมาณตามที่ได้รับจัดสรร งบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน งานพัสดุและ สินทรัพย์ การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา</p>	<p>1. ท่านมีการจัดทำแผน งบประมาณและคำขอตั้ง งบประมาณในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>2. ท่านมีการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>3. ท่านมีการจัดบัญชีการใช้ จ่ายเงิน การอนุมัติตาม งบประมาณในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคน ปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>

	4. ท่านมีจัดทำบัญชีพัสดุและสินทรัพย์ในสถานศึกษา	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย
	5. ท่านมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย
การบริหารทั่วไป หมายถึง การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนสารสนเทศเพื่อออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรผลการทดสอบทางวิชาการและการร่วมกันวางแผนพัฒนาประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1. ท่านมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียนในสถานศึกษาสารสนเทศในสถานศึกษา	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย

	<p>2. ท่านมีออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการทดสอบทางวิชาการในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>3. ท่านมีการร่วมกันวางแผนพัฒนางานในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>4.ท่านมีการประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนาเครือข่ายการศึกษา ในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>
	<p>5.ท่านมีพัฒนาเครือข่ายการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษานในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 - ให้กระฉับข้อความเพราะคนปฏิบัติจะมีความใจในงานอยู่แล้วไม่ต้องไปอธิบาย</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 - ให้ตัดคำว่าท่านออก - ให้ใช้ข้อความที่กระฉับ</p> <p>ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 - ให้ทำข้อความให้กระฉับเข้าใจง่าย</p>

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ
การบริหารของสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตขั้นพื้นฐาน
ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นมัธยมศึกษาขอนแก่น

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					
		1	2	3	ΣR	IOC	แปลผล
1. กลุ่มงานบริหารวิชาการ							
1.1	การสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
1.2	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
1.3	การวัดผลและประเมินผลหลังการนำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
1.4	การนิเทศ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
1.5	การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่องานวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
2. กลุ่มงานบริหารงานบุคคล							
2.1	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
2.2	ระบบการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
2.3	การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งตรงสายงานสอน	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
2.4	การจัดสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
2.5	มีระเบียบวินัยทางราชการ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
3. กลุ่มงานบริหารงบประมาณ							
3.1	การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
3.2	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
3.3	การจัดการบัญชีการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติตามงบประมาณ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
3.4	การจัดทำบัญชีงานพัสดุและสินทรัพย์	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
3.5	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
4. กลุ่มงานบริหารทั่วไป							

ข้อ	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					
		1	2	3	ΣR	IOC	แปลผล
4.1	การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลนักเรียน สารสนเทศ	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
4.2	การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการ ทดสอบทางวิชาการ	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
4.3	การร่วมกันวางแผนพัฒนางาน	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
4.4	การประสานงานกับเครือข่ายภาคี พัฒนา เครือข่ายการศึกษา	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้
4.5	การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1	1	1	3	1.0	ใช้ได้

.....ผู้เชี่ยวชาญ

(นายอภิชาติ อุเนิด)

.....ผู้เชี่ยวชาญ

(นางงนุช ฐากุรเนต)

.....ผู้เชี่ยวชาญ

(นางสุนันทา กุสนาน)

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเครื่องมือ

เอกสารแนบภาคผนวก จ

Correlations

		การบริหารงาน	ไอเน็ต ม3
การบริหารงาน	Pearson Correlation	1	.331**
	Sig. (2-tailed)		.002
	N	84	84
ไอเน็ต ม3	Pearson Correlation	.331**	1
	Sig. (2-tailed)	.002	
	N	84	84

Correlations

		การบริหารงาน	ไอเน็ต ม.6
การบริหารงาน	Pearson Correlation	1	.263*
	Sig. (2-tailed)		.016
	N	84	84
ไอเน็ต ม.6	Pearson Correlation	.263*	1
	Sig. (2-tailed)	.016	
	N	84	84

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางสาวนิตยาภรณ์ ศรีไพโร
วัน เดือน ปี เกิด : วันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม 2528
สถานที่เกิด : โรงพยาบาลขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 194 หมู่ 10 ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา :
พ.ศ. 2546 : มัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ อ.เมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์
พ.ศ. 2551 : ศีษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรุงเทพมหานคร
หน้าที่การงานปัจจุบัน : ครูโรงเรียนนครขอนแก่น ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น